

A MAGYAR VENDÉGLŐS ÉS KAVÉSPÁR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ERDEKÉRT KÉPVISELŐ SZAKLAP.

HIVATALOS KÖZLÖNYE

az „Országos Vendéglős Egyesület”, — a „Székesfehérvári Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata”, Szabadka Szállodások, Vendéglősök, Kávéház tulajdonosok és Kocsmárosok Egyesülete, — Tolnarmegyei Vendéglősök és Kocsmárosok Egyesülete, Veszprémmegyei Vendéglősök, Kocsmárosok és Kávésok Ipartársulata, — Kassai Szállodások, Vendéglősök, Kocsmárosok és Kávésok Ipartársulata, Székesbélvályai Vendéglősök, Kávésok és Italmérők Ipartársulata, — Brassómezei Vendéglősök, Kávésok és Kocsmárosok Ipartársulatának — Csepeli Kocsmárosok Ipartársulata, — Sárvár és Vidéke Vendéglősök, Mészárosok, Kávésok és Hentesek Ipartársulata, — Pécs-Baranya Vendéglősök Ipartársulata, — Aradi Pincér Segélyző és Elhelyező Egylet, — Németújvári vendéglősök Ipartársulata — Pozsonyi Pincér Önszervező és Menház-Egylet, — Lévaivideki Szállodások, Vendéglősök és Kávésok Ipartársulata, — a szatmármegyei Fogadósok, Vendéglősök és Kávésok Ipartársulata, — Zombori Fogadósok és Vendéglősök Ipartársulata — Nemesócsavideki Vendéglősök Ipartársulata — Hunyvármegyei Fogadósok, Vendősök, Kávésok és Kocsmárosok Ipartársulata — a Csongrádmegyei Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata — és a Sopron Alsóvidéki Ipartársulatának.

Közléti díj: Egész évre 12 korona.
Félévre 6 korona.

Szerkesztő és lap tulajdonos:
Flór Győző.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

TARTALOM

A kongresszus után.
A Kassai ország, vendéglős kongresszus. Utazás a kongresszusra. Ismerkedési estély. II. Rákóczi Ferenc tevékenység. A kongresszus első napja. A vendéglős párt jogviszonyai. Halmengedélyes szabályozása. Gárdonai érdekek. A kartellék ellen. Idegenforgalom. A vendéglősök bonyolultatása és egyéb kérdések. Duszabél. A honvéd-szobornál. Borköztöltés. A Bauernlei sürgyárban. A kongresszus II. napja. Viszafutások a fogarzási adóval. Országos Vendéglős Egyesület. Indítványok a kongresszusra. A kongresszus beírása. Akkai a kongresszusra részletek.
„Országos Vendéglős Egyesület” közleményei.
Hivatalos rész.
Társulat élet.
Különféle közlemények.
A Fogadó előzeteséhez. Hymen

hírek. Kimaradt közlemények. Bomba a parlament vendéglős. Vendéglősök ásványvíz-társasága. A sorokistárs és a kronoldi víz. A visszautasított Francos. Borcsenervátor. Ezenestől Arnold kultúrfelelős. Német király beleszere. Fogarzási cikkek beszerzése. A 25-és rend. Rosznák bizonyult a Karna. Sok volt a roszon. Kik illempeltek a szobornal. Az Arkádok alatt. Tömeges italmérők engedélyek. Aprotok. Beszélgetés jóvív. Gyászrovat.

A könyv köréből. A virág mint asztaldísz. (Motsád János)
Hasznos tudnivalók.
Üzleti hírek. (Helyváltozások.)
Nyit-tér.
Egyrét-Masról. Kontaktus Sorokris és Décs között.
Szerkesztői híretek.
Hirdetések.

JÓZSEF FOHERCEG KAMARAI SZALLITÓK

SEIFERT HENRIK és FIAI

osász. és kir. udvari tekeasztagyárosok
a román, a bolgár, a szerb király és a perzsa sah O fellegitk udvari szállítói.

Csász. és kir. szab. jégskésztagyárosok.
BUDAPEST, VII., DOB-UTCA 90. szám.

Ajánlják legújabb és legjobb szerkesztői amerikai légkörforgású jégskésztagyárosok, melyek eddig a legtekéletesebb hűtő-eredményt igazolták.

ELSO PILSENI RÉSZVÉNYSORFOZDE PILSEN SPATENBRÄU SÖRFOZDE MÜNCHEN

Magyarországi vezérképviselete:

IFJ. LOWY ADOLF ÉS TÁRSA
BUDAPEST, VI. KER., ANDRÁSSY-UT 50.

Alapítottattott 1869-ben.

— Telefon 144-00. —

Magyarország bármely állomására szállítja az általa képviselt

Első Pilseni Rézvényösört

világhírű gyártmányt.

Vendéglősök és t. érdeklődők sziveskedjenek közvetlenül tenni céghez fordulni.

Vidéki városokban lerakatot és képviseletet létesít.

VENDÉGLŐSÖK 1909 1911 1912 évfolyam NAPTÁRA

Fontos szakbavagó könyvek.

A három kiadvány együtt 3 korona 20 fillérettel rendelhető meg. — A pász a rendeléssel egyidejűleg kiadandó be.

A naptári kiadványok fontosabb részeit képezik a borászati és pincészet körébe vagy cikkek, a borkezelési és pincési dolgoknál hasznos utmutatást a borok különféle bajainak megfelelő tájékoztatást nyújtó kiselb közlemények, — Vendéglői Szakácskönyv, — a magyar, francia és német nyelvű Ételiszótár, a Hasznos tudnivalók sat. tanulságos és szórakoztató rovatok.

Utánvételezés esetén majdnem egy koronával kerül többre a küldemény. Fogadó kiadóhivatala: Budapest, Rákóczi-ut 13. sz.

AKI

üzletét eladni vagy bérbeadni akarja, hirdessen a

„FOGADÓ”-ban.

ORSZÁGOS
VENDEGLŐS SZAKKÖZLŐNY

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLŐNY

A MAGYAR VENDEGLŐS- ÉS KÁVÉSI PAR, A BORÁZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISLŐ SZAKLAP

HIVATALOS KÖZLŐNYE

az „Országos Vendéglős Egyesület”, — „Székesfehérvári Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata”,

a Szabadkai Szállodások, Vendéglősök, Kávéházatlajdonosok és Kocsmárosok Egylete, — Tolnavármegyei vendéglősök és Kocsmárosok egyesülete Veszprémvármegyei Vendéglősök, Kocsmárosok és Kávésok Ipartársulata — Kassai Szállodások, Vendéglősök, Kocsmárosok és Kávésok Ipartársulata Borsodabafai Vendéglősök, Kávésok és Italmér k Ipartársulata, — Brassómezei Vendéglősök, Kávésok és Kocsmárosok Ipartársulatának — Csepeli Kocsmáros Ipartársulata, — Sávár és Vidéke Vendéglősök, Mészárosok, Kávésok és Hentesek Ipartársulata, — A Pécs-Baranya Vendéglősök Ipartársulata, — Aradi Pincér Önszolgáló és Elhelyező Egyesület, — Németsújvári Vendéglősök Ipartársulata — Pozsonyi Pincér Önszolgáló és Menház-Egyület, — Lévavidéki Szállodások, Vendéglősök és Kávésok Ipartársulata, — A Szatmármegyei Fogadósok, Vendéglősök és Kávésok Ipartársulata, — Zombori fogadósok és Vendéglősök Ipartársulata — Nemescsavadi Vendéglősök Ipartársulata — a Hunyadvármegyei Fogadósok, Vendéglősök, Kávésok és Kocsmárosok Ipartársulata, — a Csongrádvármegyei Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata — és a Soproni Alsóvidéki Vendéglősök Ipartársulatának.

Közfizetés: **Egy évre 12 kor. Félévre 6 kor.**
Megjelenik: 1-én és 15-én.

Szerkesztő és lapfajlagos: **Flóri Győző.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Budapest, VIII., Rákóczi ut 13. sz.**

A kongresszus után

Negyedik kongresszusát tartotta a hazai vendéglősok május hó 14. és 15-én Kassa városában. Negyedszer foglalkozott a vendéglősök lelkes tábora a vendéglősipar ügyeivel, valamint azokkal a gazdasági kérdésekkel, melyek a vendéglősiparral általában és a vendéglősök érdekeivel különösen kapcsolatban állnak. És örömmel állapítjuk meg, hogy a kongresszusok nemcsak újabb és újabb rendezésre váró anyagok kaparnak ki a maradiság ködébe burkolt és elavult két sarkalatos törvényből (az iptartórvény és az italmérésről szóló iptartórvény), hanem új erőket, új harcosságot is hoztak a küzdők táborába. Harcosokat, kiket a meggyőződés lelkesíti, kik a vendéglősiparban a mostohaságot nem akarják tovább tűrni. Kik helyet követelnek a modern iparrendezésben és törvényesen biztosított védelmet a vendéglősiparnak.

A Kassán tartott kongresszus fényszen sikerült Nemcsak a tanácskozási kiűzött tárgyak elvessége, aktuális volta, hanem a vendéglősöknek megjelent sokasága, a résztvevők lelkesedése tette fényessé és emlékeztetővé. Öröm sugárzott a megjelent arcán a viszontlátásra. Testvéri szeretet nyilvánult meg minden mozzanatban és a jó ügybe vetett remény lelkesített mindenkit. A szerkesztés mind nagyobb területeket ölel fel. A kététkedő és kishitű napról-napra fogynak és ez a legnagyobb biztosíték a harcban való kitartásra és a kitűzött célhoz való közeledésre.

Ilyen kép láttára el kell némulnia az ellenszenvnek, el kell törpülnie a fölfuvalkodottságnak, mely e-upán egyéni megküőnböztetésre alapítja ösülvált és abban véli magát erősnek. Neveléses szerep! A vendéglősök első gyakorlati lépésüket akkor tették, mikor az országos szervezetüket létesítették, mikor az Országos vendéglős egyesületet alakították. Ezzel erős központot nyertek, mely a vendéglősipar ügyeiben eljár, kezdeményez és véleményét ad a for-

moknak. Ezt a szervezetet állandóan és szakadatlanul megerősíteni kell. Belevinni tagokat, a még távol álló (szunnyadó) ipartársulatokat, hogy élet fakadjon az egyedüli országos szervezetben.

Ha végig tekintünk a kongresszus által végzett nagy munkán, csak elismeréssel szólhatunk a munkák előkészítéséről és azok szakszerű, tapintatos és körültekintő elvégzéséről. A kor. új, a szakminisztériumok erős szorongatás elé jutnak, mikor a kongresszus határozata eléjük fognak kerülni. Nem lehet többé homli fraziszokkal elújni a jogos és indokolt kívánságokat, mert ezer meg ezer lelkes és önzertes vendéglősiparos áll örökent az ország különböző részein. És a legjobban biztosíték a siker elérésére.

A lefolyt kassai szép napok emlékébe védődtek mindenkinek, akik a nagyarányú és lelkesedéstől duzzadó találkozásnak és tanácskozásnak szemtanúi voltak. Minket, mint a vendéglősügyek állandó munkásait az a tudat lelkesíti, hogy a magunk részéről is őszinte odaadással vettünk részt a munkában. Propagáltuk az eszmét, terjesztettük a célt nyomatott betűvel és előszóval.

Jogunk van a végzett nagy munka eredménye fölött örvendezni.

A kongresszus lefolyásáról adjuk a következő meglehetősen részletes tudósítást.

A kassai országos vendéglős kongresszus.

— Május 14—15. —

A folyó esztendő május havának 14. és 15 ik napján zajlott le a hazai vendéglősök, kocsmárosok, kávésok és fogadósok IV. országos vendéglős-kongresszusa Kassán, szép felvidékünknek ebben az ékes metropolisában, az ismert kuruc-fővárosban. A kongresszust az „Országos Vendéglős Egyesület” a Kassai fogadósok, vendéglősök s kávésok ipartársulata és az „Abauj-

tornamegyei Vendéglősök ipartársulata” rendezték s hogy minő gyönyörű sikerrel, arról meggyőződhetünk mindazok, kik a kongresszuson részt vettek. A kassai vendéglős-kongresszus úgy száma, mint erkölcsi súlya nézve nagyon fölülmulta az eddigieket, mely körülmény és illetőleg az „Országos” égisze alatt tartott kongresszusoknak fokozódó látogatottsága nemcsak a további ilyen gyűléseknek nagyobb népességet s következetesen az eredményesebb tanácskozásokat, hanem a vendéglős-érdekek érvényesülését és iparunk fejlesztésének a legheylesőbb irányban való haladását igazolja.

A kassai vendéglős-kongresszus impozáns, szép sikerét természetesen a központból, az Orsz. Vendéglős Egyesületből irányított, valamint a kassai ipartársulati vezetősége közreműködő munkálatai eredményezték. Ep ezért kötelesség utal bennünket arra, hogy e sorok elején úgy az Orsz. V.-Egyesület irodája vezetőit, mint a kassai két Ipartársulat vezetőit, titkárait (jegyzőit s a rendező- és fogadóbizottságok elnökeit és intézőit) dícsérelőleg kiemeljük s fáradszónak munkáságukért elismerésünket fejezzük ki.

Különös megemlést s elismerést érdemel a kassai vezetők munkája, azon erőmefeszítő munkája, hogy az 560-an felül jelentkezett s a kongresszusnapján Sáros, Szepes, Abauj, Arva és Gömör megyékből csapadaton érkezett és az ezekkel meli 1000-at kitevő kartársak elszállásolási kérdése a lehető legjobban nyert elintézt. Merült föl ugyan egy kis lakás-panasz itt is ott is, ami azonban hibának kevésbé sem nevezhető s a rendezőség rovására nem írható ott, ahol a fogadói szobák száma a 230-at nem haladja meg és a tulnyomó nagy zöm elhelyezéséről magánháznak kellett gondoskodni. Idetartozik annak a dícséretes ténynek a konstatalása is, hogy — ügyvédek, kereskedők és iparosok a legnagyobb készséggel bocsájtották

rendelkezésre fölösleges szobákat az elszállásoló bizottságnak, amiért úgy a magunk mint a kongresszisták nevében, ezuttal is közönetet mondunk.

A Kassai kongresszusról és a kapcsolatos eseményekről szóló tudósításunk itt következik:

Utazás a kongresszusra Vendégek fogadása.

A Kassai Vendégfogó kongresszusra a budapesti vendégfogók, kikhez a környékbelieken kívül a Fehér- és Veszprémmegyeiek és más vidéki kartársak csatlakoztak, május 13-án, hétfőn, a délutáni egy óras gyorsvonattal utaztak el. A központiakhoz, a nagy csatlakozó Hatvanban és Füzesabonyban is többen szegődtek, úgy hogy a vonaton lévő kongresszisták száma éppen 140-re szaporodott. De az ország tavolabbi részéből pl. az erdélyi, a déli-és délnyugati táji kartársak már jóval előbb utra keltek, hogy a kongresszusra rendes időben érjenek. Így a bras-ói, nagyszabenyi, besztercei, segesvári, pancsovai társulatok kiküldöttjei és több békási, temesi, torontai és baranyai vendéglős és kavés kartársak már vasárnap vonatra ültek s részint másnap délelőtt és délután érkeztek Kassára. Mikor a budapesti vonat behergett a pályaudvarra, az előbb érkeztek a Kassai fogadó-bizottság tagjai és Szentgyörgyi Ferenc, Klausner Salamon társulati elnökök és Sánföny János az „Országos” társelnök vezetése mellett várakoztak oly nagy tömeggel, hogy az eléggé tágas Kassai pályaudvaron mást se lehetett látni, csak kongresszistát. A kongresszus tagjai erre megindultak a városba vezető fasoron keresztül. A Hernád hídjánál kellemes meglepetés érte őket, minthogy ott állította föl Kassa városa a virágokkal és lobogókkal feldíszített diadalkaput, melynek fölírása felkötlen ez volt: — *Országos Vendéglős Kongresszus Kassán 1912 május 14-15.* Alatta vízszintesen elhelyezett szép szalagon a következő szavak álltak: *Isten hozott!*

Az érkezőket a gyönyörű diadalkapunál üdvözölté Szentgyörgyi Ferenc elnök, akinek szavaira Kasznay Lajos válaszolt. A kölcsönös elnöki üdvözlések megtörténtével szállásukra hajtottak. Amerre csak mentek a kongresszisták, mind-nütt zasszó köszöntötte őket. A kuruc Kassa kedves közönsége lobogó-díszbe öltöztette a városra a IV. orsz. vendéglős-kongresszus tagjai tiszteletére. Majd minden házon nemzeti zászlót lengetett a másfelé viharzó, de itt csöndesen fuvalló májusi szél.

A fővárosiak és a velük érkező kartársak közül sokan a Schalkház nagyfogadóba voltak elszállásolva. A vendégeket, a fogadó előcsarnokában, öv. Schalkház Lipótné urnó, a Schalkház nagyfogadó kedves és kitünő asszonya

fogadta. A szakembereket kellemesen lepte meg az a fogadtatás. Hiszen ezt a tisztelet jobban, megfelelőbben egy világlátott és előkelően képzett szakferfi sem tudná betölteni! — jevezdtek meg (többen mint-gy önkénytellenül.

Miután a kongresszusi tagok nagy része az éjjeli, míg a szomszédos megyék nagy csapatai csak a reggeli vonatokkal érkeztek, a fogadóbizottság 10-12 tagja, *Dávidkó János* (a kurucnótárius) és *Heilig Miksa* felváltott vezetésével, állandóan permanenciában volt a pályaudvaron.

Ismerkedési estélye.

Az ismerkedési estély helyül kijelölt Royal-nagyvendéglőnek hosszú, tágas termét est 8-1/2-re teljesen megtöltöttek a kongresszisták, sőt 50-60-an a melék étterembe is átszorultak. Körülbelül 420-an voltak a köztük igen sokan olyanok, kik az előző kongresszusok alkalmával lettek jösmertősök. Így a brassói Muntyán és Lacina, a szabadkai Szuvajcsics Ubrád és Budin-csievics elnök, a pancsovai Rothe titkár, a bátaújkői Raizs Ferenc, a nagyszabenyi Krvanka, Frenst, Gündisch, a szécsényi Unzinger, aztán a síófoki Cserevny, a kanizsai Halasz és a besztercei Gársch, Berl. Fejerstein és még sokan, mind csupa régi, jó ismerősöket üdvözölték; míg azokat, akiket most látnak először, pl. a virágölygi Sánföny társelnököt, a fehérvári Fekete Gezát, az árval Rosenfeldet, a jászpáti Szekely Fabiánt, vagy a kispesti Merti Ferencet stb. és a többi, mint régi, tapasztalt kongresszisták, ugyancsak igyek ztek megismerni. A Mähr.-osztrai Haberfeld A. társulati elnök (a másik-osztrák kollega) a wieni Josef Isopp csak később érkezett) jól-éden bologtatta a konstaltait a szépen fejlődött testvére-üési viszonyt és nem egyszer adott kitéjezt annak, hogy a kartársaknak ez az egymással való őszinte barátkozás és rokonszenve az az egyedüli alap, amely a magyar vendéglős-testvérek iparának fejlődését és fölvirágzását biztosítja.

Ezek a körülmények és más hasonló kellemes okok, kiváltképp pedig a Royal-éttermek fiatal, szimpatikus gazdaja: *Brenner Jenő* kartársunk külön konyhája és italai, csakhamar fölindítotték az ismerkedő kartársak hangulatát. Majd a — vendéglős-kocsmáros fűleknek — kedves zsbönkést *Szentgyörgyi Ferenc*, a Kassai fogadós, vendéglős és kavés ipartársulat elnöke szakította meg. A kurucvárosi elnök örömpresse tekintett végig a vacsorázó impozáns, nagy tömegén s az egész országból öszszerereglett kedves kartársait 6-zinte szívből jövő szavakkal üdvözölte. Az Orsz. Vendéglős Egyesület titkára, *Szűcs Béla* válaszolt lendületes szavakban. Beszédében a kongresszusi napok nagy jelentőségét, a kongresszusnak az egész vendéglős-

iparra kiható fontos anyagát és kapcsolatlanban a szakmához tartozók súlyos helyzetét vázolta. Beszéde végével kerte a kongr. tagokat, hogy a kongresszuson a helyi kérdések szavátételétől tartózkodjanak, hogy a kongresszus nagy és minden kérdést és sereimet felölő anyagának nyugodt letárgyalása biztosíttassék.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után Haberfeld Adolf, ausztrai vendéglős, a Mähr. osztrai vendéglős-ipartársulat elnöke, mint az Osztrák birodalmi Vendéglősök Szövetség kiküldöttje, a Szövetség és az osztrák vendéglősök üdvözlését tolmácsolta a magyar kartársaknak. A rövid ittélleti idő azt a meggyőződést érlelte meg benne, hogy a magyarországi vendéglősök a legjobban uton haladnak céljaik megvalósításáért. Az őszinte és meleg szavakkal nyilatkozó osztrák kiküldöttet lelkes éljenzésben részesítették magyar kollegái.

Szóltak azután *Springer József*, a Székéstör. vend. ipartársulat tiszteletb. elnöke, ki az osztrák vendég üdvözölő szavait megköszönte és viszonozta; *Dávidkó János* Kassai társulati titkár, *dr. Gyenes Manó* az „Országos” jogtanácsosa, *Frenzt B.* (Nagyszabeny), *Lachner Albert* fogadós, a mezotúriai ismert kiküldöttje, *Rothe Ferenc* pancsovai vendéglős és társulati titkár. *Ásvány Imre* vendéglős, a kobányiaké éberfigyelmű delegátusa, kinck felköszönte annak inkább is kellemes feltűnést keltett, mert a kongresszus hölgyvendégeiről emlékezett meg szép szavakkal; *Simkó Vilmos* az érsekújvárvideki ipartársulat elnöke és *Hartig Miksa* Kassai vendéglős, ki a Harkasakat a kongresszus utáni títári kirándulásra nézve bizonyos irányításokkal látta el.

Az ismerkedési estély résztvevői fél 12 óra körül oszlottak szét. A legtöbben persze szállásukra tértek kipihenni az uti törodottséget, hogy a más-napi kongresszusi tanácskozáson pihent testtel és friss lelekkel vehessenek részt. Erre különben utalta őket egy másik fontos körülmény is. Ugyanis a más-napi program elisőpontjának:

II. Rakóci Ferenc fejedelem

hamvainak megkoszoruzását tették s e kegyeleti aktus reggeli 8 órára volt kitűzve.

A kongresszusi tagok tehát ezen program utasításához híven, reggel jókor keltek, s mire a koszoruzási tény elkövetkezett, addig Rakóci Ferenc, dicső fejedelmünk és híres generálisaink a székesegyhásban lévő kriptasírnál majd mind megtekintették.

A szentelt hamvak megkoszoruzása pont 8 órakor történt. Az Országos Vendéglős Egyesület hatalmas bábérgoskoruzóját a vendéglősök százi előtt, három szép szál ferfi: *Bischof Pál* pesti vendéglős, *Polgár László* sátoraljaui

helyi kávéház tulajdonos és Szepesi J. poprádi sór. int. vállalkra emelve viték az ősi székesvárhoz, hol a felszentes bajora első kriptában nyugvó Rákóczi kőkoporsójára Kaszás Lajos beszéde kíséretében helyezték el. Miután a Rákóczi-kriptába egyszerre csak 19-en lehet lemenni, a többiek a templom nagy hajójában várakoztak s azok, akik az első magyar szabad-ágharc dicső hősei örök pihenőhelyét még nem látták, a korsorozó-csoport után mentek megtekinteni 19 es tornusokban.

Ezután a lélekemelő, szép hazafias tény után a Schalkház-fogadó díszteremben tartott és d. e. 9 órára kitűzött kongresszusra siettek a Kassa városába eddig majd teljes számban megérkezett fogadósok, vendéglősök és kávéosok.

A kongresszus első napja.

(Május 14.)

A Schalkház-fogadó nagyterme 9 óra felé kezdett benépesülni. Mire 9 óra lett, egyetlen üres széklet sem lehetett találni. Minek következtében igen sokan a széksorok melletti és mögötti szabad helyeket foglalták el, míg többen a hölgy részére fentartott karzaton, szabadon maradt ülőhelyeket okkupálták. Érdekes feltűnést keltett a szepes megyeiek bevonulása, kiknek 60—70 tagból álló tekintélyes csoportját Bán Lajos, a «Szepesmegyei Vendéglősök Ipartársulata» agilis elnöke, a vasútról egyenesen a kongresszusi terembe vezérelte. Valamennyi kongresszusi jelvényrel s a saját megjéjük színeivel volt ellátva.

A szorongásig megtelt nagyterem ünnepélyes csendjét *Szentgyörgyi* Ferenc szavai törtek meg. A kassai ipartársulat elnöke együgyű tizkor állt föl és meleg szavakkal üdvözölte a vendégeket és a kongresszus tagjait.

Az üdvözlés elhangzásával *Kaszás* Lajos, az Országos Vendéglősök Egyesület elnöke szép beszéd kíséretében nyitotta meg a kongresszust. Megnyitó szavaiból a következőket idézzük:

Mélyen tisztelt kongresszus!

A kuruc háborúknak e megszentelt fészékében, gyermekalkmaink szépségés honában, hol a nemzet nagy szeretetét körülveve, nyugszik a nagy fejedelmek, engedjék meg, hogy az én lelkem első imádsága az ó drága halmvainak szóljon.

Őt, a nagy fejedelmet is mélységes szabadságszeretete hozta errefelé, grózelmes kurokutárok tárotagó hangjai mellett. Az ó nagy lelket is az a tudat hatotta át, amely a mi lelkeinket, kiscsinyekét: a szabadság szent érzete. Tőle tanultuk meg tisztelni, szeretni és becsülni ezt az érzést; tőle tanultuk meg, hogy nem kell terdet-fejét hajtánunk mindenki előtt, aki naggyá fujja fel magát.

Ezek után áttértek kongresszusunak megnyitására. Üdvözölöm Önöket

szeretett kartársaim, kik hazánk messze vidékeiről, itt Kassa városában megjelentek, hívó szótunkat figyelemben vétele mellett tanácskoznai óhajtanak a vendéglóipar elhanyagolt ügyei fölött. Üdvözölöm Önöket szívem egész melegével, kívánom, hogy tanácskozásunkon meglegyen a jogosan remélt eredménye, hogy végre valahára a vendéglóipar is a többi iparágak között az őt megillető méltó helyet elfoglalhassa. Ezenel megnytom a kongresszus tanácskozásait.

Következett az elnökök és jegyzők választása. *Szűcs* Béla az Orsz. V. Egyesület titkára javaslatára elnökökké választatták: *Szentgyörgyi* Ferenc, *Kaszás* Lajos, *Sámsory* István, *Klausner* Salamon és *Cservényi* Ferenc. Jegyzökké: *Dávidkó* János és *Fried* Mór.

A kongresszus ezek után megalakulván, *Szűcs* Béla előadó felolvassa a tárgysorozatot és az ügyrendet, melyet a kongresszus egyhangulag elfogadott.

Dr. *Zahler* Aladár, a Kassai és Abaujtonamegyei ipartársulatok ügyésze üdvözölte a megjelent hatóságí férfiak s egyben vizsgálta a vendéglóipar mai szánalmat heizetét.

Ezután *Ajkay* Miklós th. főjegyző, az alispán nevében, dr. *Siposs* Aladár a keresk. és iparkamara nevében és *Wirth* József a kassai ipartársulat nevében üdvözölte a kongresszust.

*Iso*p József a «Wieni vendéglősök ipartársulata» nevében üdvözölte a kongresszust és a magyar kartársakat, biztosítván őket a wieni vendéglősök testvéri szeretetéről és ragaszkodásáról. Bejelent, hogy többen jelentek volna meg, de éppen most nyitják meg Badenben a vendéglősök üdülőházát, melynek az a célja, hogy anyagilag tehetetlen, egészségesben megrongált vendéglős kartársak ebben az intézetben gyógyítást és enyhülést találjanak.

Elekes előjénzzel fogadott szavakra, *Szűcs* Béla, az Országos titkára állt föl, viszonzotta az üdvözlést s megköszönte a wieni kartársak részéről a már annyiszor és most különösen megnyilatkozott testvérvérszt.

Ezen előjénnyek után a kongresszus áttért a rendes tárgysorozatra.

A vendéglóipar jogviszonyai. Italm. engedélyek szabályozása.

A tárgysorozatok 1. és 2. pontját összevontan *Szűcs* Béla ismertette. Feleslegesnek tartja — ugymond — a vendéglóipar bajiaval részletesen foglalkozni, hiszen minden szakember ismeri azokat. Szükségesnek tartja inkább azt felhozni, hogy a bajokat milyen módon és milyen eszközökkel lehet orvosolni. A vendéglóipar kátyuba került, onnan ki kell emelni. Nagy az önzölés a vendéglóipárra, nincsenek korlátok. A pénzügyigazgatóságok böles belátására van bízva, kinek és kinek ne engedélyezzenek italméréseket. Egyes egyéneknek többit

is, amint kellene. Az elavult italmérési törvény mindenre nyújt módot, csak a vendéglős jogainak megvédésére nem. Az egyik részen emeli az italm. a vendéglős adóját és illetékét, a másikon oly mérvben szaporítja a konkurenciát, hogy a vendéglős nem képes elkiszárláni. A vendéglóipar rendezését törvényes biztosítékokkal kell szorgalmazni és ennél fogva egy a kormánytól mint a törvényhozástól az italmérésről szóló valamint az ipartörvény gyökeres és célravezető módosítását kell sürgetni. Ipari védelmet kell biztosítani a vendéglóiparosnak, ki erre a nagy tehervise lése által jogot szerzett magának. Számos akadályt gördítenek a vendéglóipar fejlődésé. Nagymérvű karosodást latunk, amit mesterséges uton-módon okoznak ennek az iparnak. Itt van legujabban a vendéglő vasárnapi zárvaratására vonatkozó mozgalom, a másik oldalon meg az antialkoholizmus propagálása.

A napokban olvastam, hogy a győri püspök körlevelet intézett az egyházmegeje tanítóságához, melyben kéri őket, hogy az iskolás gyermekeket oktassák ki a szeszest italok veszedelméről. Helyes, a gyermek ne éljen szeszest itallal. De aztán miért nem tiltja el a püspök ur a papságot attól, hogy felekezeti egyesületek, körök és fogasztási szövetezeket italmérései ellen álljanak mint elnökök és protektorok. Miért nem terjed ki erre az összeférhetlenségre a főpásztorok figyelem, mikor tudják, hogy a nép abban a tévhitben él, hogy az a bor és főleg az a pálinka mindig jobb, melynek protektora a lekipásztor. És mit akarnak a vasárnapi zárvarás! A népet leszoktatni a vasárnapi kocsmázástól, vagy biztosítani a templom látogatását? Aki vasárnapi a kocsmazárvaratása miatt nem mehet oda, az már az előző nap szerzi be az italmennyiséget. Ha pedig a templomlátogatást ilyen módon vélik biztosítani, akkor ez nagyon szegényes eszköz. De talán irigylük a falusi vendéglóstól azt a néhány fröcsösöt, amit vasárnapi elad? Másra alig lehet magyarázni, mert hiszen a körökre, kaszinókra és egyesületekre nem óhajják kiterjeszteni a vasárnapi zárvaratást. Ezeket a helyeken vigan folyhat az italfogasztás, csak a kocsmáros zárjon be. Ez igazságtalanság, de egyuttal nevetéses is. Előadó ezek után felolvassa és ajánlja a következő határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat.

Az 1912 évi május hó 14—15-én Kassán összehozott Országos vendéglős kongresszus mindenlelkűt megállapítja, hogy a vendéglóipar mai gazdasági állapota elérte a tarthatatlanságot. Ez az iparág, mely még néhány évvel ezelőtt is széken polgári megilletést nyújtott annak aki gyakorolta, a napról-napra nagyobb arányokban terjedő decent-izálás az italmérésnek, a vendéglős-családok megilletését a legkomolyabban veszélyezteti.

Egyik oldalán a vendéglő foglalkozása körébe tartozó legszükségesebb élelmickek folyton emelkedő drágasága és az állandóan emelkedő költségek a másik oldalán a *természetszerűen* és tisztességtelen üzleti verseny, mellyel a tisztességes vendéglős a harcot fel nem veheti, tönkreteszik a vendéglőst a vendéglőpparral együtt.

Megállapítja továbbá a kongresszus, hogy a baj kitorrósítandó a következőképpen képezik: *1. a korlátozott és kismértékben való italmérések általános engedélyezése.*

2. A már évközi számban engedélyezett *korlátlan italmérések.*

3. A bortermelőknél kismértékben és zárt palackokban engedélyezett italmérésű italmérés kimerése és a termelt mennyiségnek ellenőrzése alá nem vétel.

4. Minden gyakorlat és képesítés nélküli egyesülés részére engedélyezett italmérés.

5. felekezeti körök és egyesületeknek adott italmérés engedélyek és

6. a sör- és pálinkagyáraknak, a fogasztási adóbrókké, a bor- és sörkereskedőknek valamint a községeknek adott korlátlan italmérés engedélyek.

Ezek megállapítása után kimondja a kongresszus, hogy emlékirattal fordul egy kormányhoz, mint az országgyűléshez, melyben az okok felsorolása mellett kéri:

1. Az italmérési törvényt (1899. évi 25. t. cikk) sürgős revízióját a fennálló anomáliák megszüntetésére.

2. A revízió alatt lévő ipartörvényben nyújtassék védelem a vendéglőiparnak is. Ipari részének vonassék be az ipartörvény keretébe. Az iparengedély mellett az italmérési engedély kiadása is az iparhatóság ügykörebe utalassék, engedély egyáltalán az ipartársulat véleményezése nélkül csak annak legyen adható, illetőleg csak az gyakorlati hasznalmérési (vendéglő) part ki a vendéglős iparban legalább két évi gyakorlatot képes kimutatni. A fogadó, vendéglő, kávé és kosma-ipar egyetemes ipartestület szervezendők ipartestületi jogokkal és kötelezésekkel felruházva.

A kongresszus át van hatta azon meggyőződéstől, hogy egy társadalmi, mint iparpolitikai szempontból, valamint az állam pénzügyi érdekeiből sem a kormány, sem az országgyűlés nem lehet közömbös aziránt, ha a vendéglősipar fejlődés helyett hanyatlásnak indul. Nem térheti tovább, hogy a pénzügyi hatóságok állítólag de fölismerett állami pénzügyi érdekeiből a hitvány törvény még bizonyosabb végrehajtásával és alkalmazásával mintegy 80 ezer hazai vendéglős család koldusbotra jusson. A kongresszus arra kéri egy kormányt, mint a törvényhozást, hogy a hazai vendéglősök itt kifejezett szerény kívánásainak jogosultságát elismerve, azokat vegyék figyelembe és sürgősen nyújtsanak segítséget annak a tagadhatatlan ténynek az elismerésével, hogy a vendéglősipar egyike azon iparágaknak, mely az államkincstárnak a legnagyobb hasznót hozza és közvetíti.

Mertl Ferenc, Ásvány Imre, dr. Zahler Aladár, Heilig Miksa, Viola István, Raisz Ferenc, Cservényi Ferenc és dr. **Balog Sándor** hozzászólása és a javaslat némi kiegészítésére irányuló javaslatok megtétele után, a kongresszus egyhangúan fogadja el a határozati javaslatot.

Miniszterek üdvözlése.

Szűcs Béla javaslatára a kongresszus táviratilag üdvözi a miniszterelnököt, a kereskedelemügyi és pénzügyminisztert és kéri egyuttal a minisztereket, hogy a kongresszusnak annak idején hozzájuk kerülő emlékiratait jóindulattal fogadják. Egyuttal táviratilag üdvözlötte a kongresszus a betegesze miatt még nem jelenhetett **Schwarz Herman**

Jászberényi kártársat. (A kongresszus folyamán a táviratokra távirati válaszok érkeztek).

Gazdasági érdekek: közraktárak, (sör- szesz depó), stb. fjállítása.

Következik a tárgysorozat 3. pontja, melyet **Székely Fibián** (Jászberény) ismertetett. Rámutatott a Jászberényben alakult közraktár fejlődésére és tétőfogására. Egyuttal ismerteteti az alakítás módozatait, felolvassa és elfogadásra ajánlja a következő határozati javaslatot:

Határozati javaslat.

Az 1912. évi május hó 14. és 15-én Kassán ülésező országos vendéglős kongresszus kimondja, hogy a vendéglősök gazdasági és anyagi függetlenség érdekében fontosnak tartja adókerületek szerint részvényszerűségi alapon megszervezte közraktárak létesítését. Ezen közraktár működése kiterjed bor, sör és szesz nyagbain, beszerzésére, szikvizgyártására, ásványvíz beraktározására stb. A közraktár fejlesztésével tisztességes kereskedelmi tényezővé válhat, melynek anyagi előnye a részvényes vendéglősöknek mint közvetlen fogyasztóknak válnak javára.

A kongresszus egyuttal megállapítja, hogy a vendéglősök ezen fogasztási cikkének mai depóit károsítják a vendéglősök az által, hogy konkurráló italméréseket tartanak fenn azon vendéglősök körében, kik részük utalva vannak, fogyasztójukat képezik és a depósk hasznára dolgoznak. Megállapítja továbbá azt is, hogy az a hazon, amelyet a vendéglősök a depósk javára hajtanak, a vendéglősök közraktárainak szervezésével maguké marad, vagyis munkájuk és fáradságuk gyümölcsét önmaguknak biztosítják.

A kongresszus egyuttal felkéri az Országos Vendéglős Egyesületet, hogy a vendéglősök-raktárak szervezése iránt hozzáforduló vendéglősöket ezen munkájukban támogatssa és a közraktárak létesítésében segítsegek legyen.

Heilig Miksa (Kassa) ajánlja a depók felállítását, felhívja a kongresszus tagjait, hogy otthon propagálják az eszmét, miután most már gyakorlati tapasztalatok is vannak. — **Lacina Győző** (Brassó) a maga részéről is melegen ajánlja a raktári szövetkezetek felállítását és rámutat a brassói vendéglősök most alakulaban lévő ásványvíz-részvényszerűségi szervezésére, melyben való részvételre felhívja az ország összes vendéglősét. Az ásványvíz minden más hasonló borzival felveszi a versenyt; olecsobb lesz mint bármelyik.

— **Mertl Ferenc** (Kispest) ismerteteti a kispesti vendéglősök sördepóját, mely kártelen kívül álló jómódszerű vidéki sört tart raktáron. Mult évi augusztusban alakították és ma már nagy forgalmat értek el. (Mintegy 1000 hktl. havonként). A megrendelések naponta szaporodnak. Ezidőszert szövetkezeti alapon szikvizgyártat is alapítanak. Ajánlja a hat. java-tal elfogadást. — **Klein Jakob** (Miskolc) ismerteteti a miskolci vendéglősök szövetkezeti raktárát, a szeszraktározást: azonban a pénzügyigazgatóság nem engedélyezte. — **Szűcs Béla** felhívja a miskolciak figyelmét az Országos Vendéglős Egyesületre és javasolja, hogy sereimes ügyekkel forduljanak oda.

Ezután a határozati javaslat egyhangulag elfogadottat.

Állásfoglalás a kartelek ellen.

Jördök, palackok hitelesítése.

Következett a tárgysorozat 4. pontja, a kartelegy.

Szűcs Béla előadó ismerteteti a kartelek természetrajzát, az egyesek egyéni hasznára törekvő spekulációját a fogyasztók kárára, amit teljesen törvénybeütköző uszaronak lehet minősíteni. A vendéglősök közraktárainak szervezésével és fejlesztésével nagyon meglehetne lazítani az élelmickek kartelegyek hasznosulási kereteit, sőt jörözben tönkre is lehetne tenni azokat. Fejtetgeti a kőbányai sörgyárak kartelegyek, melyek maga közt kontingentálta a vendéglősöket, rendelkezik velük és kényszeríti őket arra, hogy kizárólag az általa (a karteleg által) kijelölt sörgyárból szerezzék be sörszükségletét. De ugyanez a karteleg, mely tagjai közt felosztotta a vendéglősöket, egyuttal a sörárakat is felemelte és valószínűleg még fogja emelni s biztosítja saját javára a felemelt árak fantáziáját. Ezt az állapotot székényitőnek tartja és minden áron arra kellene törekedni, hogy a vendéglősök rázzák le magukról a sörkártelet nyűgét. Rámutatott a sörárak emelésénél a fővárosban és néhány vidéki városban megindult mozgalomra, mely nem tudott nagy eredményt elérni éppen annál a sajnálatos oknál fogva, mert nagy része a vendéglősöknek anyagilag függő helyzetben van a sörgyárakkal szemben. Hiszen közismert dolog, hogy a sörgyárak készpénzhielt is nyújtanak a vendéglősöknek, még akkor is, mikor az a hitel nem is kell nekik, csakhogy kössék mint a pók a legyet. — Ezenkívül nem törődik senki a sörshordók és sörpalackok hitelesítésével. A mértékekről rendelkező 1907. évi V. t. cikk nem tartalmaz külön intézkedéseket a vendéglősök megkárosítására alkalmas sörshordók mérték hitelesítéséről, ennek rendezését sürgősen kell követelni, mert vannak panaszok aziránt, hogy kevesebb mennyiségű tartalmazzanak a hordók mint amennyire hitelesítve vannak. Szétküldenek a gyárak olyan hordókat is sört, melyek 10 és több évvel ezelőtt lettek hitelesítve, hogy az ilyen hordókat milyen vastag lehet már a szurokéreg, annak az illető sörgyárak a megmondható. Ezeket a visszaéléseket meg kell szüntetni. Ezután előadó felolvassa és elfogadásra ajánlja a következő határozati javaslatot:

Határozati javaslat.

Az 1912. évi május hó 14. és 15-én Kassán ülésező országos vendéglős kongresszus megállapítja, hogy az élelmiszi cikkek megrájtására és a magas árak fantáziásnak biztosítására alakult kartelek természetükre és jellekükre nézve teljesen azonosak a büntető törvénybe ütköző uszoral. Mert egy ez, mint amaz, az egyén, a család, a vagy néprétegkényszerhelzetét zsákmányolja ki meg nem engedhető vagyonzerzésére. A kongresszus

ugyanazon fogalom alá helyezi a sörgyári karteletket is, mert ezek a vendéglősök jutatajki kényserhelyzetbe, lektoré tartják őket és tőlük függő helyzetben rendelkeznek a vendéglős szabad akaratával és saját pénzével.

Megállapítja továbbá a kongresszus, hogy az élelmiszerek általános kartelszerű drágítása a vendéglősöket elsősorban károsítja, mert a vendéglősök a nyers anyag árának alakulásával párhuzamosan nem emelhetik az áraikat, tekintettel az általános kedvezőtlen gazdasági viszonyokra. Ennekövega a vendéglős anyagilag károsodik, amit köztérehívésilek tekintetben azáltal rekompenzálnak, hogy állandóan emelik adóját és illetékét.

Megállapítja végül a kongresszus, hogy ezen az általános országos bajon társadalmi uton segíteni nem lehet, hanem csakis a törvényhozás beavatkozásával, mihez képest kimondja, hogy

1. kéri a kormányt és a törvényhozást, megfelelő kartel-törvény alkotására, melyben az élelmiszerek indokolatlan és csupán nyereségvágyból való felemelése uszorának minősítések és a büntetőtörvény hatálya alá utaltassék.

2. Minden vendéglősök kötelessége saját érdekében kiszabadítani magát a sörgyári kartel önkényes rendelkezése alól és sörszükségletét kartelen kívül álló sörgyárakkal beszerezni; egyben óvatást emel a kongresszus a kőbányai sörgyárak indokolatlan áremelésé ellen.

3. Kéri a kormányt, hogy az 1907. évi V. t.-c. szemelében és annak intenciójának megfelelően rendelje el a sörshordók kétvenkénti időszakos őrtartalmi hitelteliséget, valamint a forgalomba kerülő sörspálcákok hitelteliséget.

Mertl Ferenc (Kispest) konstátálja a maga részéről is a sörshordók szurkolásával üzött visszaéléseket és azon a nézetben van, hogy évenként kellene a sörshordókat tartalmukra nézve újra hiteltelíteni. — **Dobay** Lajos (Pancsova) és **Viola** István (Budapest) hozzászólása után, a kongresszus egyhangulag fogadta el a határozati javaslatot.

Idegen forgalom.

Következik a tárgysorozat 5. pontja, az **idegenforgalomról**, amelyet dr. **Sipos** Aladár, a kassai kereskedelmi és iparkamara titkára ismertetett. Előadó az idegenforgalom elméletére felvidéken működő bizottság tevékeny tagja és így teljesen ismeri mindazokat az eszközöket, melyek az idegenforgalom fejlesztését lehetővé teszik. Tartalmas és egyszersmind tanulságos előadásában ismertette a külföldön elért nagy gazdasági eredményeket, melyek alakulásában az illető helyek és vidékek szállodásai és vendéglősei saját jól felfogott érdekében is élénken résztvesznek. Nálunk, ugymond, még kevés történik ebben a tekintetben, de mégis vannak már eredmények. Itt azonban nem szabad megállnunk, mert hazánk természeti szépségei teljes mértékben kiállják a versenyt a külfölddel. A magyar vendéglősök is vegyék ki részüket ebből a munkából, mert hiszen általános gazdasági és kulturális érdekek mellett, a vendéglősök anyagi érdeke is szóban forgog. Ide kell szokatnunk az idegeneket és arra kell törekednünk, hogy jól érezzék magukat közöttünk. Szeresszünk nekik kényelmet és nyujtsunk nekik módot, hogy bennünket megismerjenek arról

az oldalunkról is, hogy kulturáné vagyunk.

Felolvassa és ajánlja a következő **határozati javaslat** elfogadását.

Határozati javaslat.

Mondja ki az országos vendéglős kongresszus, hogy felismerve és méltatva az idegenforgalomnak nagy közgazdasági jelentőségét, egyszersmind mérlegelve a fejlesztéséhez épen a vendéglős és rokoniparok részéről fűződő rendkívül nagy érdekeket: bebató gondozását az egész iparág javát szolgáló olyan feladatnak tartja, a melynek megoldásában minden vendéglősnek lelkes odaadással kell közreműködnie. Felhívja tehát minden tagját az ez irányú törekvéseknek áldozatkés felkutatására és annak a fontos szerepnek lelkiismeretes betöltésére, a mely a hazai idegenforgalom fejlesztése körül a vendéglősipar képviselőinek jut.

A tárgyhoz elsősorban **Szűcs** Béla szözlött, ki rámutatott arra, hogy más országokban az állam hathatósan támogatja az idegenforgalmat, mert másutt tudják, hogy az állam áldozata többszörösen visszatérül. Nálunk azzal támogatják a nagyfontosságú ügyet, hogy a **vasuti tarifák** emelik és ezzel a **helyi idegenforgalmat** majdnem teljesen, a **külföldit** pedig nagy részében tönkreteszik. És nem szabad elfelejtenünk, hogy a mi vasutainkon minden megvan, csak kényelem nincs. Megtörtént az is, hogy egy Balaton melletti nagy nyaraló helyén **ipari kihágásért** büntették az egyik fogadót, mert a nála bejelentett vendégeirt kiküldte saját kocsiját a vasúthoz. Így fejlesztik hatóságilag nálunk az idegenforgalmat. Szükségesnek tartja szözlő a határozati javaslat kiegészítését és ajánlja a következőket.

Mondja ki a kongresszus, hogy 1. fölír a kormányhoz és fölívja figyelmét arra, hogy a vasuti tarifák emelésevel tetemesen csökkenni fog egy a helyi, mint a külföldi idegenforgalom;

2. A nyaralóhelyek fogadói és vendéglői javára állami támogatásként adokedvezményeket hoz javaslatba a kormányának és

3. fölír az Országos orvos-szövetséghez és felívja figyelmét arra az **összehíphetetlenségre**, hogy fűrdő- és egyéb gyógyhelyek orvos-bérlői egyszersmind ugyanannak a telepnek rendelő-orvosai is lehessenek. (Szónok javaslatát megindokolja).

Szözlött még a tárgyhoz: **Viola** István (Budapest), ki szivesen látna idegent a saját üzletében is, de mível a tárgyat felreértette, elnök erre figyelmeztette. — **Cserveny** Ferenc (Siofok) azt kívánja, hogy az idegenforgalmi helyek italtermésé ügyében **ne a pénz-ügy**, hanem a **közgazgatási** hatóságok legyenek hivatva végleges dönteni. Miután azonban ez a kívánság az italtermésről szözlő törvény keretébe tartozik, annak idején a kormány figyelmé erre fölívatik.

Dr. Sipos Aladár előadó **Szűcs** Béla kiegészítő javaslatát a maga részéről is helyesnek találja, azt elfogadásra

ajánlja. A kongresszus azután a határozati javaslatot **Szűcs** kiegészítésével együtt egyhangulag elfogadta.

A vendéglősök, a borynylván-tartás és más egyebek.

Következett a bortörvénynek a borynylvántartásról szözlő intézkedése iránt teendő lépések megbeszélése. Előadó: Fekete Géza (Székesfehérvár) a következő bevezető beszéddel terjesztette elő a határozati javaslatot:

Milyen tisztelt Kongresszus!

A magyar vendéglősipar ezidőszereint a legelhangyaltabb helyzetben van. Viszonyaink rendezetlenek, keserves és nyomoruságos bevételeinket az állam közgeje minden oldalról és elképzethetetlen módon csipkedik. Mi vagyunk a legnagyobb adóalany a mégis.minket véd az állam legkevesébe, sőt mi több, mi reánk rak leg többet terhet. Mi nem csak anyagilag vagyunk hűbéresei, de fizikailag is. Megfeszített testi erővel sem vagyunk képesek már a reánk nehezedeo terheket tovább viselni.

Ha valaki Magyarországon bármít, jöteknységét vagy bármít másé megindít, elsősorban a mi támogatásunkat veszi igénybe. Még hirdetések is kötelesek vagyunk helyiségeinkben ki-függeszteni. Ezt követeli a szolgabíró, a plebános, a községi bíró, a csendőrs, a kishíró, stb. A kocsmárosnak kell mindenben közreműködnie, az elismerést pedig más teszi zsebre.

A vendéglősiparnal a kivettelt adókat az eladott italok mennyisége után állapítja meg a bizottság, és pedig tekintet nélkül a napi rezsiere, ami nagyon sérelem. Mi tudjuk a legjobban (bár ugyan az állam is tudja) hogy a foglalkozás jár a legnagyobb kiadásal, de ez a legnagyobb haszonnal is. Csak nehányat említek: éjelezés, füst, gőz, romlott levegő, kime-rültség és így tovább. Ezután fölhozza az éjeli bakiert, ki a záróra betartása miatt, a rendőrt és csendőrt, kik az előbbi és a csend kérdése végett; a fináncot, ki az alkohol, trafikilleték, adó s a jó ég tudja miféle jövedéki kihágás miatt zavarognak rajtunk. Utóbbi különben a nap és éjtel bármely szakában is kész tényleirást felvenni arról, hogy a vendéglős a kávéhoz cukrot is adoit, s mert ennek iparszerű felhasználása bejelentve nincs, jövedéki kihágást képez és **bírságotatit**. Van amolyan spicli is (bizonyára itt is úgy hívják őket), akinek az isteni gondviselés folytán egy sétat bot képezi a hatalmát, melyet arra használ, hogy havonként megjelen a pincében a fogyatek megállapítása okából s a sétatobot használ merrő pálcáját bele-dugja legföltetteb hordódba.

Nem elég, hogy az italmérök sok szaturátúrtíri kénytelenek, de az adó-juk is megduplázódott, s ezek teletjében rádásnak küld az állam még valakit, a „borászati felügyelőt”, aki a

rábízott hatalomnál fogva: elrendeli a bormennyiség fogyasztásának napi kimutatását s ha nem jól vezetted kedves kartársam azt a csodálatos és teljesen érthetetlen könyvet, megbírságol. Ha jól vezetted, de véletlenül, annak érkeztör nem vagy odahaza, ha a söntésben levő bor valamivel gyöngébb a pincében levőnél és ha a b. felügyelő hivat s te betegesd vagy más ok miatt rögtön nem jelenhetsz meg előtte, megbírságolnak. A minimális bírság 6 kor. de lehet 600 korona is. De ha véletlenül állami kezelesben levő birtokon van a vendéglő vagy vasuton, azonnal el is mehetsz onnét.

Ime egy eset: egy vidéki városban a múlt évben 150 italmérő közül 120-at megbírságolt a borászati felügyelő; közte olyan is volt, aki 600 korona bírságot fizetett, a vasuti vendéglőnek pedig távoznia kellett.

Bizony nagy sérelmek ezek, melyen T. Kongresszus csak úgy segíthetünk ha ráváltve, tömörüléssel, igyekeznünk iparunkat a kellő nivóra emelni Szatgéolva sose érünk célt, csak egy-sült erővel!

Az italmérő az állam legnagyobb adóalanya és mint felszólalásom elején is jeleztem, minket véd az állam legkevésbé. Ami foglalkozásunk szabad prédája mindenkinek. A pénzügyigazgatóság sose kérdezik, kinek mi a foglalkozása avagy tanult mestersége, büntetett előéletű-e, vagy sem, s ezt valószínűleg a jövőben sem fogják tenni. Az italméresi engedély elnyeré ehez nem kell egyéb mint egy jól fizetett ügyvéd, a többi mellékes. Lehet az illető kovács, szuster, asztalos, földmives, esetleg egy tanult pincér is, csak fizessen és kész a kollega.

Nagy bajok ezek, de egyelőre nem is segíthetünk rajtuk; azonban nincs merésze már az idő. Ha majd tömörülve, erőse falanszokoz képzünk; *együttne eljárással mindezen bajoknak útját állhatjuk.* A felsorolt sére-mek orvoslása céljából bátorkodom a m. t. Kongresszusnak a következő határozati javaslatot előterjeszteni.

Határozati javaslat.

Az 1912. évi május hó 14. és 15. tartott országos vendéglős kongresszus megállapítja, hogy az 1908. évi XLVII. t. c. (bortörvény) 14. §-ának a bornyilvántartásról szóló rendelkezése a kisebb vendéglősok szempontjából sérelmes, felesleges, mert kizárólag a vendéglősök általános kihágásának elkövetését és követelésezen csak állandó irkóságot vonja maga után. Egyútt tartja a kongresszus sérelmesnek és kérésztilthatatlannak az 1899. évi XXII. t. c. 8. §-ának az ország határvárosai vendéglősöknek italforgalmát könyvelését, melynek nyilvánvaló célja a csempészet megakadályozása. Minthogy azonban a törvénynek nem a kihágások állandó provokálása és a büntetés állandósítása lehet a célja és másézt, mint hogy az államnak módjában áll a határvárosi helyeken legszorgalmas ellenőrzést gyakorolni, a kongresszus megállapítja, hogy a hivatkozott törvény rendelkezését a vendéglősök a legjobb akarat mellett sem képesek betartani, ehhez képest állandó bírságolásnak vannak kitéve és tényt büntetik is őket.

Megállapítja a kongresszus továbbá, hogy az állam ellenőrzési jogánál fogva és a magyar bor védelme szempontjából fölélegesen az italmérő vendéglősököt általuk nem véghezvethető nyilvántartási munkákat követelni, mert hiszen a borítadót beszédes és nyilvánartása elég módot és alkalmat nyújt az államnak a vendéglősök italforgalmát állandó ellenőrzés alá tartani.

Ezek megállapítása után a kongresszus kimondja, hogy a földmivellestől gr. m. kir. Miniszter urat felkéri, hogy az 1908. évi XLVII. t. c. 14. §-ban valamint az 1899. évi XXII. t. c. 8. §-ban, elrendelt italforgalmi könyvelése illetve a megállapított bornyilvántartás alól a vendéglősököt és kosmárosokat felmentés és kizárólag a borkereskedelemre és termelőre nézve tartja tenné.

Dobay Lajos (Pancsova) a határvárosi vendéglősöknek zaklatását és bírságolását teszi panasz tárgyává. Rámutatott arra, hogy a törvény lehetőséget kíván a határszéli vendéglősöktől, mely állapot sürgős megszüntetését a kormánytól kéri kellené.

Szűcs Béla titkár felhívja Dobay figyelmét a határszéli javaslatra, mely ezzel az ügygyel külön foglalkozik; bejelenti egyúttal, hogy az Országos vendéglős egyesület eziránt már külön kérvénnyel is fordult a miniszterhez, melyben a nehézségekre felhívta a miniszter figyelmét és orvoslást kért az érdekel vendéglősök érdekében.

Ezután a kongresszus a határozati javaslatot egyhangulag *elfogadta.*

Az idő előrehaladottságánál fogva, a kongresszus tanácskozásait másnapra halasztotta. A kongresszus tagjai a közös ebédre mentek.

Disztribúció.

A kongresszus befejezése után, felkeltő körül a Schalkház-fogadó üvegtermébe igyekeztek a vendéglősök, hol közel 500 személyre volt terítve. Igen sokan meghívásra, más helyekre, ismerős kartársakhoz, mentek ebédelni. A banketten résztvettek a kongresszuson jelen volt határszéli képviselőkön kívül *Szentlélek*-y Gyula polgármesterhelyettes, *Varga* Kálmán tanácsos, *Váczy* József főkapitány, *Vizy* Domokos városi biz. tag, *Koós* Béla főszolgabíró, *dr. Siposs* Aladár kamarai titkár, stb.

Az étkezés megkezdését, tekintettel a majd négy és fél órái igénybe vett kongresszusi tanácskozásra, amelyen mindenki mindvégig hűen kitartott, nehezen varták a bankett résztvevői és ennek többen kezdtek is kifejezést adni, De a $\frac{3}{4}$ kettőre betalalt pompás levelek és az a tudat, hogy ez után még sokkal jobb következnek, — csakhamar lecsillapította a békétlenkedő kartársakat és pedig annyira, hogy a következő fogánál már toasztot is szeretek volna hallani. Pól is állt a tur-videkiek derék követe, *Lachner* A, bár ugyan más célból (az ötököz szomszédjától kissé jobb italt: Torleyt kívánt) de kongresszusi szászai félreértették és „rend és fegyelem”-re való figyelmeztetéssel méltatták egész — méltatlanul.

Ez alig észrevehető esteceste azonban elég volt arra, hogy meginduljanak

a felköszöntő-beszédek, melyeknek sorát *Szentlélek* h. a. polgármester vezette be a kongresszus tagjaira mondott szép beszéddel. Az érdekesnél érdekesebb felköszöntők ezután egymást érték. Beszélt a város szimpatikus főkapitánya *Váczy* József, majd *Muntány* Lajos, ki a régi kongresszusióról érdélyiek nevében a jelen kongresszus megjelő sikerére és sokaságára; *Koós* főszolgabíró után *dr. Gyenes* Manó az ausztriai és horvátországi kiküldötteket, *Cservény* Ferenc veszprémei társulati és kongresszusi elnök a sajtót, míg *dr. Balogh* Sándor, a „népszerű fiskális” (a Lévai-ipartársulat jogtanácsosa) a kongresszus lelket: *Szűcs* Béla ellette. *Dr. Singer* David, a jászberényi vendéglős ipartársulat jogtanácsosa valóban szép és magasan szárnyaló beszéde után *Garai* Ignác, a csapi vasuti vendéglős jól ismert gazdája mondott talpraesett beszédet: *Bán* Lajos igli elnök az első kongresszus rendező elnökét: *Springer* Józsefet és *Simko* V. érsekújvári elnök a Kassai társulat elnökét köszöntötték fel; *Asvány* Imre (Kobánya) a szesz- és sórárt, a szikvizgyár és egyéb fogyasztási cikkek beszerző és ellátó szövetkezetek létesítését propagáló kartársakat, *Szuvajdzsics* O. (Szabadka) a hölgyeket, *Lachner* Albert a kurucok notáriusát: *Davidkó* Jánost és mások másokat éltettek az emberi kor legvégső határáig.

A gyakori, lelkes éljenzésből kitjutt *Schubert* Ferenc vendéglős kartársunknak is, aki kitűnő ételeivel s a katonai pontossággal teljesített kiszolgálással a legmesszebb menő igényeket a legjobban kielégítette.

A bankett már a végét járta, mikor *Pavlovics* Zrečko, a „Gostiončarski List” szerkesztője s a „Horvátországi Vendéglős Szövetség” titkára a terembe lépett. A kongresszusi tagok közül igen soknak jó és régi ismerősét: *Zrečko* Pavlovicsot lelkes éljenzés köszöntötte.

Braun Béla budapesti vendéglős azután egy szép hazafias tényt ajánlott kartársai figyelmébe: a honvéd-szobor megkoszoruzását. Felhívó szavaira alig néhány perc alatt 120 koronát adoztak össze, mely ötszögört gyönyörű koszorút készítették.

En ebéd fejeztével *dr. Gyenes* Manó felhívta a jelenlévők figyelmét, hogy a szesmegei vendéglősök d. u. 4 órakor a honvédmélieket fogják megkoszorozni.

A honvéd-szobornál. Négyre járt az idő, amikor a szesmegei vendéglősök nagy csapata a hozzájuk csatlakozó kongresszistákkal és az élén *Bán* Lajos elnökkel, a dómnél lévő honvédszobornál megjelentek. Gyönyörű szép babékoszort hoztak magukkal Szepességből, amelyet *dr. Singer* Alfréd igli üggyéd szép beszéde kíséretében hivatott el az emlék mű talpatzaján. A beszéd fejeztével a legszebb magyar dalt: a Himnuszot is

a »Házadnak rendületlenül« énekeltek el kalaplevéje s a kuruc-város gyönyörű terét betöltő érces hangon.

A Borkostoló. — Bauernebl-sörgyár megtekintése.

A honvédelektől Stern Lajos vendég-lőjébe borkostolóra, majd a Bauernebl és fia sörgyára megtekintésre mentek a kongresszisták. A borkostolón Stern L., Bálint A. tokajvidéki szőlő- és bortermelő és Polacsek M. pincői voltak képviselve. Ugyancsak megtekintették a nagy szőlő- és borgazdaságot folytató Kassa város pincéjét is, melynek kitűnően kezelt borai szintén a legnagyobb elismerésben részesültek.

A vendéglősök nagy tömege ezután a sörgyárba vonult, ahol két csoportba osztva ifj. Bauernebl Szilárd és Richter János cégvezető kalauzolásával tekintették meg a nagy telepet s a söröződének modernül felszerelt összes helyiségeit. A megtekintés után a közeli Flórián-kertben megvendégelték a gyár tulajdonosai a kongresszus tagjait, akik úgy a sörgyárban, mint a jelen alkalommal felszolgált és bemutatott világos- és barna söröket illetőleg, a legjobb szakvéleményt nyilvánították.

A napi pram ezzel kimerülvén, — a kongresszus tagjainak egy része a város megtekintésére, a másik rész színházba, míg főbbben Schneider Vice kartársunk vendégüljébe mentek vacsorára, azzai a közös megegyezéssel, hogy még tízenegyetől valamennyien a boldogok álmat fogják aludni.

A kongresszus második napja.

Május hó 15-én folytatta a kongresszus tanácskozásait. Már jókor reggel találkoztak a delegáltak a Schalkház előtt. 8 óra után a kongresszus köszorját helyezték el a honvédszobornál, hol a beszédet dr. Gyenes Manó tartotta.

A kongresszus folytatólag megnyitása után Pavlovics Zrecsó, a horvátzlavonorsági vendéglős-szövetség küldötte szólalt föl, ki a Szövetség üdvözlést tolmácsolta és meghívta a kongresszus tagjait a horvátzlavonorsági vendéglősöknek jövő hónap Zimonyban tartandó kongresszusára.

Vászázelek a fogasztási adóberleteknek.

Következett a tárgysorozatnak a fogasztási berletekre vonatkozó pontja.

Szűcs Béla előadó ismertette az ügyet. Elmondja, hogy ez a kérdés meg nem foglalkoztatta az eddigi kongresszusokat, de felvetette ezt a regáie-bérlők visszaélései. Szükséges tehát, hogy a vendéglősök ebben az ügyben is állást foglaljanak, mert a vállalkozó bérlők megkárosítják őket. Súlyt kell fektetni arra, hogy mindenütt, ahol csak lehetséges, a fogasztási adóberlet a vendéglősök kezébe kerüljön. Tapasztalatok teszik ezt indokolttá. A magán-

spekulások rendszeren bor- és pálinkakereskedők vagy depósok, pálinkagyárosok, de már sörgyarakat is lathatunk közöttük. Ezek a vállalkozók ráerőszo-kolják italukat a vendéglősökre és ha nem tőlük szerzik be szükségleteiket, akkor a bosztantásoknak és üldözése-eknek se hossza, se vége. De amellet temérdek sok italmérsi engedélyeket is szereznek és azokat strohmannok-kal vezetik.

Ajánlja a következő javaslat elfoga-dását.

Határozati javaslat.

Az 1912. évi május hó 14. és 15-én Kassán ülésező országos vendéglős-kongresszus ki-mondja, hogy a vidéki vendéglősök üzleti füg-gelensége és anyagi érdekeik megóvása szom-pontjából szükségesnek tartja, hogy a közszög-fogasztási adójt közösen bérleljék oly módon, hogy a közszög anyagilag ne karosodjék.

Megállapítja egyúttal a kongresszus, hogy a fogasztási adóberlet-magvánálalkozók a leg-több esetben a vendéglősök anyagi kárára a szerzett joggal visszaélnék, a vendéglősöket üzleti függetlenségüktől megfosztják, kényszerítik őket, hogy italszükségletüket tőlük mint fogasztási adóberletlőt szerzzék be, mert ha nem teszik, százféle zaklatással és bosztantással kerülik el őket. De ezenkívül, a helyi viszo-nyokhoz képest egy vagy több korlátlan italmé-résle is kapnak engedélyt és ezáltal termé-szetellenes és sok esetben tisztességtelen ver-senyvel támadják meg az illető közszög vendéglősöket.

Ennek a ténykörölménynek figyelembe vétel-ével, kimondja a kongresszus, hogy felkéri a min. kir. pénzügyminiszter urat, engedélyt el-sürgősen, hogy a közszög fogasztási adóber-leteknek első sorban a köz-eg. másodsorban az ille-tő közszög vendéglős-éi vetessenek figyelembe és csak harmadsorban lehessen szó magán-vállalkozók (bor vagy sörkereskedők) ajánlatá-ról, de ezek csak azzal a határozattal kikötéssel hozzátartozó verseny tárgyalására, hogy elit-tatnak :

1. attól, hogy vendéglősöknek italokat ad-hassanak el és

2. attól, hogy italmérsé akár saját névük alatt, akár megbízottak útján, bérletük terü-leten gyakorolhassanak.

Muntyan Lajos (Brassó) felszólal a tárgyhöz és konstalálja, hogy Cell Frigyes és fia ottani sörgyáros-kan Brassóban és Brassó vármegyében 80 korlátlan italmérsi engedély-vel van, amiket azon a címen adtak neki, hogy »módja legyen termékeit (sört és szeszt) elárusítani.« Ezeket az italmé-réseken »garasos« kimerőket tartanak, tehát valóságos monopóliumot gyako-rolnak az italmérséssel — hatóságijóvá-hagyás mellett és a vendéglősök kárára. Felsorol még más visszaéléseket is, miket a brassói ipartársulat emlékirat-ba foglalva, Muntyan utján átadja a kongresszusnak azzal, hogy az a kongresszus anyagával együtt a mi-niszter elé kerüljön. Előnk átveszi az emlékiratot.

Ezután a határozati javaslat egy-hangulag elfogadtatik.

Az Orsz. Vendéglős Egyesület.

Következett a tárgysorozat utolsó pontja: Az országos vendéglős-egye-sület, mint központi szervezet célja és feladata.

Előadó Szűcs Béla rámutat a két év előtti országos kongresszus határo-

zalatára, mely az Országos vendéglős-egyesület alakítását határozta el. Az indítványozók célja az volt, hogy a vendéglősök a székesfővárosban, a kormány székhelyen országos központ-ot kapjanak, mely ügyes-bajos dolgai-kat intézze, a kormánynál járjon el, panaszokat képviseljen, miután a ven-déglősök, különösen a vidékiek, feszé-lyezve vannak saját személyükben saját hatóságai tulkapasai, sérelmes eljárása ellen a védelmet felvenni. Ennek eddig eleget is tett és törekszik ezután is eleget tenni. Amde a tagdíjak oly ese-kélyre lettek szabva, hogy nagyon ne-velés lesz ezt a fontos országos szerve-t annyira kiépitni, hogy a fokozatosan támasztott igényeknek eleget tehesen. Valamennyi ipartársulat még nem lé-pett be, a vidéken elszórtan vendégl-ösök, kik a távolságok miatt nem tartoznak ipartársulatok köteleibe, még nagyrészbén nem tagjai az orszá-gos egyesületnek. Sürgősen szükséges tehát, hogy ebben az irányban szük-seges intézkedések megtétesse.

Elfogadásra ajánlja a következő ha-tározati javaslatot :

Határozati javaslat.

Az 1912. évi május hó 4. és 15-én Kassán tanácskozó országos vendéglős-kongresszus kimondja, hogy a vendéglősiparba becsüszelt bűnök, a vosszár, ennek az iparnak feloldé-sára és ipari vendéglős-kiúvásáa szükség-ség az Orsz. Vendéglős Egyesületnek mint a vendégl-ösök közp szervezetének megerősöése, hogy a vendég-ök és rokonszámuk összehöszöknek nevében járhatson el. Ennek az ér-öcséi erő-nek biztosítására felhívja a kongresszus hazánk összes önálló vendég-ös és rokonszámakkal egye-ittelt ip-társulatokat, hogy amennyiben még nem t-tették volna, mentől hamarabb lép-jenek be az Országos Vendéglős Egyesüle-tbe. Ugyancsak felhívja a kongresszus azon ven-déglős-kartársakat, kiknek a távolságok miatt lehetetlen helyi vagy járási (megelő) tarsulat-ba belépni, hogy meg-ösz. lépjenek be az említett Országos egyesületbe, hogy végre-valahára a hazai vendéglősök egy erős köz-pontban egyesüljenek és a vendéglősiparhoz méltó és munkaképes központi képviselöket biztosítsanak maguknak.

A kongresszus egyúttal azon meggyözősöd-ésnek ad kifejezést, hogy a hazai vendéglősök immár felismerték az iparbeli szervezetiükben karos kéremkezemeyt nemcsak iparunka ál-talában, hanem különben magára a vendégl-ösipar-ra nézve is és hogy iparunk tekintélye és a vendéglősöknek mint iparosoknak a boldogulása csakis és kizárólag az egyesülés és össztalálásban rejölő érhető el.

Tekintve, hogy a vendéglősiparban az egye-sülésre tövésy biztosítékok még nincsenek, a kongre-szus a vendéglősök érdekei kötele-ségének tartja az Országos Vendéglős Egye-sületben való egyesülést.

A kongresszus a határozati javaslato-t egyhangulag elfogadja.

Indítványok.

A tárgyorozatban kívül álló indít-ványra Rosenfeld Ányó (Arvavár-nya) kér és kap szót egy nagyszabású indítvány előterjesztésére. Arról van szó ugyanis, hogy a vendéglősök fizet-tessenek vendégeikkel kulturfilizetkés, azokat a szatná összezhége számiták hozzá és a vonatkozó számoló cédulák előzetes beszerzésével röjék le az Or-zszágos Vendéglős-Egyesületnél. Az in-

indítvány kellő megindokolása után Rosenfeld a következő határozati javaslatot terjesztette a kongresszus elé:

»Határozta el a kongresszus, hogy az Országos Vendéglős-Egyesület tagjai vendéglős helyiségekben minden étkező vendégnek (olyannak nem, a ki csak italt fogyaszt) népiskolai célokra külön két fillért számítanak fel;

e célból az egyesület számoló cédulákat nyomtat, a melyeket a két filléres népiskolai hozzájárulás külön tétellel előre már fel van véve; ezen cédulákat 2 fillér árban készpénz ellenében kiszolgáltatja tagjainak, a cédulák kiadásából befolyt pénz pedig évenként a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter urnak népiskolai célok javára rendelkezésére bocsátja, egyrészt azonban vendéglős szakiskolák javára fordítja.

A kezelés közelebbi részleteit, valamint azt, hogy a kulturfillérek címén befolyt összegből milyen rész fordítatik a szakiskola javára, az Egyesület választmányja állapítja meg.

A kongresszus vita nélkül fogadta el a határozati javaslatot.

Neumann Ferenc (Árva m.) panaszkolja, hogy a szesz árakat a miniszter kimutatja: ezáltal károsodnak a vendéglősök. Felszólalót felhívja az elnök, hogy adja be a megindokolt panaszt az Országos Vendéglős-Egyesületnél s ha lehetséges a segítség, megfogja kísérni.

Gürsch József (Beszterce) indítványozza, hogy az Országos Vendéglős Egyesület készítsen tagjai részére egyforma jelvényt, hogy összejöveleik alkalomával megismerjék egymást és megtudják, ki tagja az egyesületnek és ki nem. Miután a kongresszus nem hívott ebben az ügyben határozatot hozni, az indítvány közléttel az Országos Vendéglős-Egyesülettel.

Felszólalt ezután: Isopp József, a Bécsi vendéglős ipartársulat küldötte, Huberfeld Adolf, az Osztrák vendéglősök birodalmi szövetségének küldötte és Pavlekovits Zsrečko, a Horvát-szlavonországi vendéglős-szövetség küldötte, kik megköszönvén a testvéri fogadtatást, sikert kívánnak a kongresszus határozataihoz. — Dr. Gyenes Manó a budapesti küldöttek nevében megköszönte a kassai kartársuknak fáradságát, a hatóságoknak, a kereskedelmi és iparkamarának, az ipar-testületeknek a nyújtott erkölcsi támogatást és végül megemlékezett az Országos Vendéglős-Egyesület két elhunyt társnelkéről: Janura Károly és Dala Károlyról, kik emlékét tisztelőben tartásra ajánlotta.

Fekete Géza (Székesfehérvár) Sámsony Jánosnak, az Orsz. vendéglős-egyesület társelnökének a kongresszus fényes sikere érdekében kifejtett fáradságtalan munkásságát említi meg és indítványozza, hogy a kongresszus

fejjeze ki Sámsony Jánosnak köszönetét. A kongresszus elnök helyesléssel fogadja az indítványt.

Posch Gyula felolvassa a beérkező táviratokat, melyeket lapunk más helyén közlünk.

Szűcs Béla indítványozza, hogy a kongresszus határozatainak végrehajtásával bizassék meg az Országos Vendéglős Egyesület. Az indítvány egyhangulag elfogadtatott.

A kongresszus bezárása.

A kongresszus ezzel tanácskozásait befejezven, Sámsony János elnök (Tátravirágvolgy). lelkes beszéddel berekesztette a kongresszust. — Tartalmam beszéd volt ez, mely lelkesedéssből fakadt és lelkesített. Befejeztük tanácskozásainkat — ugymond, — lellem örül, hogy ennek a kongresszusnak szervezésében és tanácskozásában részt vehettem. Örül a lellem, hogy az annyira elhanyagolt iparunk rendezésénél ilyen derék, meggyőződött harcosai vannak, kik a két napi tanácskozáson rendületlen kitartással résztvettek. A kongresszus fényes sikerét csak ilyen lelkesedés biztosíthatta. Hala érte a kongresszus minden tagjának, Kassa városnak, a hatóság igen tisztelt képviselőinek, valamint a sajtónak. Ausztriából és Horvát-Szlavonországból érkezett vendégeink vigyék haza küldőinknek testvéri üdvözlötünket, saját szívükre nézve pedig fogadják közönetünket fáradozókúrt és megtisztelő megjelenésükért. Átszellemülve tekintek végig szeretet kártársaim Önöknél és áldom Önöket abban a lelkesítő tudatban, hogy nemcsak iparunk gazdasági viszonyaival foglalkozunk, hanem kulturális munkát végeztünk hazánk javára. Nincs köztünk nemzetiségi, vallási, faji disszonancia. Mint testvérek jöttünk Kassára, mint ilyenek tanácskoztunk, mint ilyenek hoztuk határozatainkat. És ahol ilyen szellem hatja át a lelkeket, ott győzelmeink is kelni fenne. (Itt a szónok annyira elérzékenyült, hogy alig tudta beszédét befejezni). Nem találom szavakat annak az örömmennek a kifejezésére, mely engem áthat, hogy kartársaimat így nagyszámban itt látom és oly buzgóan vettek részt a tanácskozásokon. Köszönöm kartársaim úgy az Országos Vendéglős Egyesület, mint a kongresszus elnöksége nevében megjelenésüket, fáradságukat és áldozatkészségüket. Tartásomat meg ezt a lobogó tüzet, ezt az akaratot ügyünk érdekében és ha hívó szótunk eljut önökhöz, cselekedjenek és kövessenek bennünket. Aldja meg az isten Önöket. A kongresszust ezennel berekesztem. (Óriási tapsvihár, éljenzés fogadta Sámsony János barantak szép beszédét; akik hozzáférhettek, kézzorítással üdvözölték).

A kongresszus tagjai ezek után Kaszás Lajosnak, az Orsz. vendéglős

egyesület elnökének kezdeményezésére felemelkedtek helyükéről és közösen énekeltek a Himnuszot, hogy csakugy rengett a Schalkház-fogadó nagy és díszes terme.

*

A további részleteket, a Tátrai és Kassa városának abaújzántói szőlő-és pincegazdaságába való kirándulásáról szóló tudósítást, a Fogadó következő száma „Kongresszusi emlékek” (Budapest — Kassa) című közleményben hozza.

*

A kongresszuson megjelentek névsorát szintén jövő számunkban közöljük.

A Székesfehérvári Vendéglősök és Kocsma-rosok Ipartársulata hivatalos közleményei.

»Az ipartársulata hivatalos helyisége: l'III, Rákóczi-ut 12. II. 20. sz. a. var.»

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

»Az Ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a »Fogadó» utján közöltetik.

TÁRSULATI ÉLET.

Horvát vendéglősök kongresszusa. A horvátországi vendéglős kartársak a »Horvátországi Vendéglősök Orsz. Szövetsége» és a Zimonyi Vendéglős Ipartársulata» rendezésével június hó 11. és 12-én tartják országos kongresszusukat Zimonyban. Horvát vendéglős testvéreinknek ugyanazok a bajai és sérelmeik vannak mint nekünk s erre való tekintettel, valamint az Országos Vendéglős Egyesület működése iránti bizalomból, teljesen a kassai kongresszus tárgyszorátatt vették át és tüzték ki napirendre. A zimonyi kongresszuson az »Országos Vendéglős Egyesület» is képviselteti magát: de a delegáltak nem 10-én, mert az első napon csak a szövetség tagjai érdeklő kérdések kerülnek szünetre, — hanem 11-én a budapesti keleti pályaudvarról 3 óra-kor induló gyorsvonattal utaznak el, úgy hogy este 10 felé érkeznek Zimonyba, ahol az érkezők a kongresszus tagjai fogják fogadni. A zimonyi kongresszus befejezésével a kongr. tagok Belgrádba fognak átrándulni, hol az ottani Vendéglős-ipartársulat látja őket vendéglő. A kongresszisták ezenkívül, ha Szerbiának egyes helyeire kirándulnak, a szerb államvasutak vonalain teljes díjmentesen utazhatnak. A zimonyi kongresszusra való és visszautazásnál a Máv vonalain feláru kedvezményesen jegyek lesznek érvényben.

Sopron. A sopronmegyei vendéglős ipartársulatok u. m. a Soproni, Kismartoni és Sopronalsóvidéki, az összes megyei vendéglősök bevonásával e hónap második felében Sopronban szervezkedő megyei vendéglős-gyűlést fognak tartani. A naggyűlésen a sérelmes megyei záróra szabályrendelet

módosítási ügye és a megyei társulat létesítési kérdése fog szerepelni

Az Országos Vendéglős Egyesület Bádenben. Az »Sztrák birodalmi vendéglős szövetsége« Bádenben egy nagyobb szabású üdülőházat építtetett a szegényebb beteg vagy elaggott tagjai üdülése céljából. A humanus, szép intézmény megnyitása május hó 14-én volt, és a körülmény szolgált okul arra, hogy az ugyanakkor tartott kassai kongresszusra a vezetőség csak két tagját küldhette ki. Az Országos Vendéglős Egyesület, képviselével az osztrák vendéglősök üdülő háza megnyitási ünnepélyén, Groszner Pált, a »Soproni vendéglősök ipartársulata« elnökét bízta meg. Groszner kartsárunk neje és Köbl J. ottani vendéglős társaságában május 13-án este utazott Bádenbe.

Celldömök. A »Celldömök- és vidéke vendéglősök ipartársulata« alapszabályait a kereskedelmiügyi miniszter e hó elejével jóváhagyta. Mészáros János kartsárunk a társulat ideiglenes elnöke e hó folyamán fogja a vendéglősöket alakuló közgyűlésre össze hívni.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK.

A Fogadó előfizetőihez. Az esztendő első felének utolsó hónapjában tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik előfizetésükkel hátrálékban vannak, hogy az előző lap-számmal, vagy pedig levélben vett postautalványon szíveskedjenek a hátrálékok összeget kiegyenlíteni. Azon t. előfizetőink részére, akiknek előfizetése most lett esedékes, a jelen számmal melléklünk postautalványt. Az előfizetési pénzek Fogadó kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut 13. küldendők be.

Hymen hírek. — *Niederkirchner* Antal csepeii vendéglős, ipartársulati elnök bíróságra, *Katicát* e hó 14-én vezette oltárhoz ifj. Eberhardt Gyula Budapestről

Pedfi János petrozsényi főpincér eljegyezte *Durkét* Mátyás aradi iparos szépimvelőtől leányát *Evet*, Aradon.

Bors Simon békéscsabai fogadós fia, Gyula, május hó 2-án vezette oltárhoz *Lóvy* Teresikét Békésgyulan.

Imrédi Rezső a kassai Andrássy-kávéház főpincére, eljegyezte *Schmidt* Róza kassanzongoristával.

Cigler Sándor losonci fogadós, május 6-án vezette oltárhoz *Schäffer* Jankát, *Schäffer* Adolf vendéglős leányát Budapestben.

Kimaradt közlemények. Mai számunkból a több oldalra terjedő kongresszusi tudósítás több érdekes közleményt kiszorított. Így kimaradtak a »Mi országunk« (Hazai és idegenforgalom). — »Budapestől Kassaig« (Kongresszusi emlékek) *Minden T.*-től s a jelen és az »Egyről-Másról« rovatainkból több közlemény, amelyeket a Fogadónak közelebbi nagyobb szabású számában fogunk hozni.

Bomba a parlamenti vendéglősök Budapestben most harcias idők járnak. Hol forradalmi zaj, hol egy-egy főnkömba dörgedelmes hangja kattanozza be a — kedves Érszéb-

város átkozott kéményei füstjéül megfertőzött levegőt. Kezden este az országház árkaós részében a gyönyörtelen berendezett teraszvendégleg-legzselő bajorja mellett robanó főt egy kisebb bomba irtózatott dőrejei, ami az ott lévő vendégeknek majd halálra rémítette. A nagy durranás nyomban szétrebrentek a vendégek, mint egy folyó sereg (Frej és Cipóth vendéglős kartsárunk és tálna a főpincérek is — nagy kár!) de más veszedelmesebb jól nem történt. A rendőrség persze vizsgálatot indított az ügyben és azt az érdekes véleményét közölte, hogy a bombavetés közönséges csínylet, de ami még leheletszerűbb, a parlamenti vendég lősök irányuló konkurrenczia boszujából származhatik.

Vendéglősök ásványvíz részvénnytársasága. A brassói vendéglősök *Latzina* Gyózó volt társulati elnökkel az élén, már rég-n törekedtek egy olyan ásványvíz-társaság létesítésére, mely Erdélynek legjobb ásványvizeivel volna képes ellátni az ország vendégeit. Brassói kartsárainknak erről az akciójáról elézött másfél évvel emlékeztünk meg amikor a »Brassói Vendéglősök Ipartársulata« tagjai egy olyan területet köztettek le, amelynek forrászvíze a borzivek királyának hirdetett »Borzszek« söt a »Gieshühler«, »Sälterse, stb. jónak ismert ásványvizeket is nagyban felülmúlja kitünő íz- és gyógyminőség tekintetében. Ezt a lekötött területet azóta a brassói kartsárunk megvásárolták s nagyszabású tervük kiviteléhez és a berendezésekhez már hozzálaták. Az első főtendőjük természetesen arra kellett, hogy irányuljon, hogy a kitünő ásványvizeknek a fogyasztást biztosítsák s erre nézve határoztak el, hogy a vállalkozásba bevonják az összes vendéglősöket és pedig ugy, hogy 4000 drb 50 koronás névértékű részjegyeket bocsátanak ki. A részjegyek ára tehát olyan alacsony, hogy még a kisebb tehetségű vendéglősök is jeyezhetnek egy-két darabot, s ezt az összeget már néhány száz üveg vásárlásánál behozhatják, úgy teljes ingyenben lesznek a részjegyek, amelyek emellett nagyon szép kamatot is hoznak. *Latzina* Viktor a kassai országos kongresszus alkalmával is megismertette a részvénnytársaság alapítási tervét s ezt a kongresszus tagjai nagy kedvvel fogadták és már is többen jeyeztek részvényeket. A mi szakmánkhöz tartozók figyelmét azzal hívjuk fel az életrevaló és valóban hasznos gazdasági tervre, hogy azt mindenki, aki csak teheti, karolja föl és jeyezzen részvényt. Az alapítási tervet, a lapunk mostani nagy anyaghalma miatt, a jövő számunkban ismertetjük.

A soroksári és a Krondorfi-víz. Magyarország tudvalevően az egyetlen ország, amelynek ásványvizeit hasonló kitünő minőségűek és gyógyhatásúak e széles földkereken sehol sincsenek. Dacára az általánosan tudott valószínűságnak, egyes külföldi-zé mégis úgy szerepelnek nálunk a forgalomban, mintha az ásványokban gazdag mi földünkönl csak afele 3-4 cent rendű gyógy- és ásványvíz lakadna. Itt van pl. a csehországi gyatra Krondorfi (Kron-dorfer) víz, mely ugyancsak minden körülmények közt és mégis élénk serepet víz a fogyasztásban, különösen Budapestben, ahol a vizgyűjtésnek mindenféle élelmeséget és forrájt felhasználják, hogy ezt a nelegydrum vizet bevezesse. Így akartak tenni Soroksáron is, hol azonban azt mutatták a lőfic viznek. A soroksári ásványlősök ipartársulata ugyanis e hó 26-én ülést tartott, amelyen szóba került a Krondorfi-víz, melyet nagy vehemenciával most ott akarnak bevezetni. A társulat illetéktelenülérlésére a teljes számmal képviseltetés kiondta, hogy nagy bíránek tartja a gyatra cseh-vizek tisztaságát és tartását akkor, amiód annál a 4-ed rangú magyar-ásványvizek is sokkal jobbak s felhívta a tagtársakat, hogy ezt a vizet senki se tartsa és árusítsa üzletében. A társulati tagok a vezetőségnek ezt a felhívását egyhangú helyesléssel fogadták el. Azt hisszük, ezek után bátran megállapítjuk, hogy a soroksáriaktól a Krondorfi-víz dédelgető igen sok fővárosi kartsárunk is példát vehetnének.

A visszautasított Francois. Az Orsz. V. Egyesület tagjai által bojkottált Francois pezsgő előlőitője, a hasonlevő: F. Luis 25 üveg pezsgőt küldött a kassai fogadósok, vendéglősök és kávéos ipartársulatainak, a kongresszusi alkalomra. A társulat pedig visszautasította, nagyon helyesen, a küldeményt ezen szavakkal: — *Küldje annak, aki rendelte vagy kérte!*

Borcconservátor. Ez tulajdonképen egy érdekes boralkalmazó eszköz s a főtárlatja szintén vasuti vendéglős és pedig a sziszeki (horvátországi) *Vimposek* Emő. Ez a kitünő kartsárunk több idon át való fejletés és tanulmányozás után sikeresen megoldta azt a kérdést, hogy a csapartított hóróban a bornak ide állandóan egyforma maradjon és hogy a csapon levő bornál, a levegővel való érnkezés folytán föllépni szokott virágosodás, cecettedés és egyéb ily bajokat meg lehetne akadályozni. Ennek a tanulmányozásnak az eredménye lett az általa föllaltat és szabadalmaztatott »Vinciconservátore« (Borcconservátore), mely bizonyos »csékly« mennyiségű a levegő helyettesítésével teljesen megváltoztatja a szőlő borszerférhetőségét s az említett bajok föllépését. A találmány kitünő praktikus voltát az ismertebb vegyészek és borszakértők elismerték s a vendéglősökön kívül a bortermelők és borkereskedők eddig is nagy számmal vették használatba. Az érdekes találmányról szóló hírdetést mi számunkban közöljük és azt t. olvasóinknak ezuttal is figyelmébe ajánljuk.

Rosenfeld Arnold kultúrfillérei. E tárgyról egyik téli számunkban emlékeztünk meg, a különböző lapok közlései nyomán, melyeknek tulajdonos része egy állította oda a fillérkérdést, mintha annak kivételénél még megterhelte volna jelenetene egy a közönségre, mint a vendéglopárhoz tartozókra nézve. A Fogadónak szintén ez értelemben nyílvánított nézetét, ezuttal azzal igazított helyre, hogy ama sajtókölészek azért prateraktáltak ily szemlemben a kérdést, mert a celt felismerték, amire viszont az eszme megismertetésének a módja szolgált okul. Erre nézve győzdöttetek meg bennünk Rosenfeld Arnold, a kiváló intelligenciájú arvai fogadós a és »Arvamegyei vendéglősök ipartársulata« elnökeinek a kassai kongresszuson elhangzott szavai, amelyek az eszme nemes és helyes célját olyképen ismerteték, hogy az a kulturális baladást nemcsak egyoldalulak, hanem kiváltképen a mi szakmánk szempontjából kívánja szolgáltni és

pedig úgy, hogy a begyűlt összeg felezésben a vendéglőirányú szakiskolák létesítésére fordították. Hogy az eszmének ebben a szép formában való megvalósítását mindenki örömmel fogadja, az csak természete és ugyanígy valószínű az is, hogy annak szolgálatába szerető készséggel fognak szegődni kartársaink. Végre is, e tekintetben nagyon elhagyható szakmánk. Alig van néhány szakiskolánk, de a létezők sem képesek megfelelni céljuknak, a képzett tanerők és az anyagi hiányában.

Félda erre a budapesti tanonciskola, mely érelenségével s a multiori szobormulatsággal kapcsolatos bohócszerű eljárásával az itt felhozottakat mindenki jobban igazolja. A kulturfilérek eszméjét legkivált ebből a szempontból fogadhatjuk meleg rokonszennel, vagyis úgy, mint a kassai kongresszus, amely Rosenfeld Arnold kartarsunk javaslatát egyhangulag magévá tette és megvalósítását az Orsz. V.-Egyesületre bízta. Hogy Rosenfeld A. kulturfilérek eszméjének ügye ezzel a leghevesebb utra terelődött, az nem szenvedett kétséget; az Orsz. V.-Egyesület, mint minden rábizott kérdést, ezt is a legjobban fogja elintézni. Mint különben értesülünk, a vezetőség ezen ügyet átruházta egy hármastagú bizottságra, melybe bevásárlják Rosenfeld Arnold kartarsunkat is és a kulturfilérek gyűlési és egyéb teendőit ez a bizottság fogja irányítani, míg a befolyó pénzek kezelését az »Országos« vállalja magára. Az erre vonatkozó intézkedések az »Országos« közelebbi választmányi ülésén fognak megtörténni.

Németh Károly balesete. Az Orient fogadó igazgatóját, Németh Károly kartarsunkat a multiori forradalom első napján kellelmetlen baleset érte. Ugyanis Rákospalotán nyaraló ügyvédjével sűrűs és halaszhatatlan dolga akadt s miután villamosok nem jáltak és fiakkerek nem merték közkedni a Váci-uton, bérátont igyekezett Palotára jutni. Am a Váci-uton első barikádnál abban a hiszemben, hogy az autista detektív, vagy gr. Tisza István köréből való, egy eles követ fejbe irányozták és pisztollyal ráloétek. Németh Károlyt a dohás veszedelmes helyen, a halántékán érte, de szerencsére nemesebb részt nem érintett s így a vérzési- és daganatfajlalmakon kívül egyéb baja nem történt. Miután a mentők sebet kímesták és fejet bekötötték, hazabírtak az Orzientre és folytatta teendőit minden fennakadás nélkül.

Fogyasztási cikkek beszerzése. Több vendéglős-ipartársulat, mint az lapunkból is ismeretes, sör-, szesz- és szénraktárt létesített abból a célból, hogy a kartársak eme fogyasztási szükségletüket a lehető legutányosabban szerzhessék be. E társulati vállalatok közül különösen a *Jászberényi és Vidéke Vendéglősök, Koszmárosok és Kávésok Elárúsító Szövetkezetét* említjük föl, melynek kitűnő vezetése a raktárral kapcsolatban pálinka, égetett és édesített italok s a legfinomabb rumok- és likőrök előállítására gyárat is létesített, minélfogva meg van a módja arra, hogy pálinkaneműit a

nagykereskedők ily cikkénél is jutányosabban adhassa. Az elárúsító szövetkeztet, melynek élén a jászberényiek ipartársulata ismert és kiváló elnöke: *Schwarz Herman* eméltó derek alelnöksára: *Székely Fábán* állanak, ezuttal is föl hívjuk a jászberényvidéki valamint mindazon vendéglős és koszmáros kartársaink figyelmét, akiknek ily fogyasztási cikkre van szükségük s kik az eme cikkek beszerzésénél a több száz koronára rugó hasznót is megakarják takarítani.

28-as rend. A kassai vendéglős-kongresszusra néhány cég képviselője is fölütözött (bizonyára nem a kongresszus, hanem az ő céljaink előmozdítása végett). Ezek közt volt a Schaumburg Lippe h. cég utazója is, akinek mellén, az egész uton, egy ménő nagy érdemrend fűtgett. (Négy fej vörös hagyományl is terjedelmesebb lehetett). A miskolci állomáson fölzárt egy jöképü iri ember s tévedésből a kongresszisták közé keverődött s amikor megkérte Lippe urat, sz ne álmélkodva mondja, hogy kicseba az az érdemrendes ur? Azt mondja erre a melléte lévő Pilmayer, a soroksári elnök. — Hát uraságom nem ismeri azt az urat? — hiszen ő is a kocsonya városból való s ez a »metálja a 2-asos« metálja! — Vagy úgy! — szól a jöképü miskolci és nagy dában Lippe S. urhoz lévő s egy bizalmas-kodik vele: — Szervusz 28-as!

Rosznak bizonyult a »Karna«. Mult számunkban azt írtuk, hogy nincs már szükség a »Maggie sat. ily izesítő szerekre, mert utóbb és állítólag sokkal praktikusabb efélé »kivonatos«-ot találtak föl, amelynek gyártására és üzletszerű terjesztésére: *Karna nővé»yhus-kivonatosk* círmel társaság alakult. Azt is megemlítettük, hogy ezen Karna-kivonatos leveles és gulyáslé alakjában a kassai kongresszussal kapcsolatban is bemutatják. Hát ez meg is történt és a bemutatása alkalmával néhány vendéglős vásárolt is az egy koronás tégelyekből. Ezen vendéglős kartársaink közül aztán hárman azt írták, hogy a vásárolt tégelyek tartalmát kipróbálták, és alkalommal azonban arra jöttek rá, hogy az a Karna-kivonatos — mely a bemutatáskor eléggé elfogadhatónak látszott — *közönséges vegyi-kotyválék*, amely ugyan megfélelhet a németek és a külföldiek háztartásában, ahol a jó konyhának meg fogalmát sem ismerik, de nem a jó és izletes ételéről ismert magyarszágai konyhákban és kiváltekip a vendéglőkben. Olyan ez, mint azok az egyes rettenetesen emélygős növény-zsírok, amelyeknek főzési használatával, minden vendéget kipusztíthatunk étterminkből. Amíg Magyarországon paprika terem és ennek alkalmazásával asszonyaink s főzőink százképpen tudnak az ételnek jó izt és szép színt adni, — addig a magyar vendéglősöknek nincs szükségük ilyen értéktelen és gyatra »Karna«-kötyválékra. — Vendéglős kartársaink eme sorainak annál inkább is készséggel adunk helyet, mert utólagos próbát ejtve, magunk is meggyőződünk róla, hogy a Karna leveles, gulyászajt-kivonatos tényleg semmiség-

szamba jön nálunk, minélfogva azt meg próbára se rendeljük meg kartársaink, mert ez úgyre alaposan ráfizetnek.

Sok volt a rovásón. A rendőrség veszedelmes szélhámos tartóztatót le, — írták a mult héten a lapok, — *Nagy Béla* pinér személyében, ki több mint főpincér az I. ker. Diszterén levő Eudrényi-vendéglőben működött s ott óvadékok szikkasztott, és hamisított étéj-fűzettek főnököt több száz koronával megkárosította. Ezenkívül apóstolt, egy 2500 koronás váltót lopott s ezt értékesítette majd — egy nagytáncos leányt jgyeztet el, kint szűlőlt szentén több száz koronát csalt ki s mikor a szegény mecsalt leány megtudta, hogy volégyne nőseber, agyonlétte magát. Mindezekről a kerésbé épületes dolgaról most a rendőrség börtönében elméldték Nagy Béla, aki különben ezélt 5—6 évvel Pécsét, majd Budapestet szerepelt a pinér mozgalmakban, amikor persze nem gondolták kartársai, hogy valámikor benne is, e tisztos foglalkozás szegényföltját fogják látni.

Kik ünnepeletek a szobormulatságon? Négy a száma azon ipartársulatoknak, melyeknek a mai kortól elmaradt, avagy kevésbé független vezetésege a sörkartalékok kitűnő, hü emberét, Gundel Jánost, a multiori szobormulatság alkalmából üdvözölte. Ezek a »pécsi«, temesvári-, pozsonyi- és debreceni társulatok. Azon a *diszgyülésen és diszbanketten* pedig, — beszélte nekünk egy szemtanú (előleők fővárosi fogadó- és kávéház tulajdonos) — alig volt 8—10 szakember. A többi ügynök volt és — megint ügynök, Rettenőte lehangoló volt és az állapot s ez különösen a »diszbanketten« látszott meg, ahol nemcsak az a hat vendéglős vagy kávé-s, hanem maga a leszorozott Gundel is igen kényelmetlenül érezte magát. De nem is lehet ez másképen ott, ahol valakinek a pénzét és nem magát vagy az érd-mét ünneplik! — tette hozzá, egy helyes megállapítással az esetet elbeszélő kartársunk.

Az Árkádok alatt. Ilyen című közleményünk, mely a parlamenti vendéglőről és más egyebekről szól érdekesen, mostani számunkból kimaradt és a június 15-iki szintén nagyobb terjedelmű lapunkban fog megjelenni.

Tömeges italmérségi engedélyek Zenta városában a pénzügyigazgatóság két héttel ezélt szaporította az italmérsékek számát — egészen tömegesen. Ötvenről nyolcvankettőre emelte azok létszámát; a mi elég tekintélyes szám a régi vendéglősök károsítására. A szaporulat 12 *korlátlan* és 20 *korlátolt* kiadott engedélyre terjed ki. Tizenöt új trafikengedélyt is adott ki. A helyszínen lakók azt mondják, hogy ezt a rettenetes szaporítást nem a közszükséglet tette indokolltá, hanem más valami. A kérdés csak az, hogy ezeket az italmérséket ezentul is megfogják-e hagyni, mivel aközra most már kevésbé van szükség mint két héttel ezélt.

APRÓHÍREK. — Betörés. Takács Gábor budapesti üvegsör-kereskedőnek a kabátja zsebében lévő tárcájából 1400 koronát s a raktárában lévő iróasztala fiókájából 360 koronát emelt egy vakmerő szellemű betörő. A károsult, míg ez a rablási művelet végbement,

alult mélysegen s a belső zsebében és a raktárban motokáló betörő dolgára csak reggel jött rá. Az eset annál inkább részvételt kellett, mert Takács G. kartelem kívül sörökkel kereskedett. — **Haiál az országutón.** A vasmezei Mártonhely és Murszabán között az országutón, halva találta Kalina Józsefet, szeszévesztő vendéglős. Mután a biciklijé mellette volt az hiszák, hogy a távra pozának karikázott homlokát s egy halt meg. — **Sajt és bankett.** A kanadai Kvebechen egy tíz méter térfogatu s 12 méter magasságu sájt gyártókat és kiállították, de nem bírák eladni, minék következtében elhatározták, hogy egy közlebbi banketten elfogyják fogyasztani. Azon a banketten bizonyára nem esznek mást, csak sajtot. — **Ryhlicky Zoltán társát.** Bauer Lajost elfogták Csikagóban. Először úgy szót a hir, hogy egy ottani magyar származású pincér ismerté és jelentette föl, míg több az jelentették, hogy egy újságíró juttatta rendőrkézre a bankesalt. Most folyik a tárgyalás a kiadást miatt

Beszélhetsz jó vltáz. A Budapesti Kávéipartársulat tudvalevően kimondta előzőleg, hogy ha valaki nyugdíjbiztosítani kívánja magát, akkor a „Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíj-gyesületnél” biztosítsák magukat, mert ez inkább előnyösebb biztosításra mint a száll. v. pincér nyugdíjgyesület. Erre aztan az utóbbi ny-egylet igazgatósága körlevelet bocsájtott ki, melyben persze a maga malmára hajtja a vizet s azt vitatja, hogy hát hiszen jó a M. Munkások R.-és Nyugdíjgyesulete is, de az övek még jobb. A mi szakmához tartozóknak azonban most már mondhatnák ilyen és hasonlókat s legfeljebb úgy vélekednek hogy: — beszélhetsz jó vlté, de ma már nem hallgatunk read és nem lépünk be a — Nyugdíjgyesületbe.

Gyászrovat. — *Neldenbach* János a budapesti Mikádó-kert volt ismert vendéglős elhalálozott. Temetése a kártársak és a közönség nagy részete mellett történt.

Hojszák József kassai vendéglős kártársunkat fájdasan csapás érte, neje sz. Késény Vilma elhunytával, akit élte virulásában 4 éves korában tört le az enyészlet. Az elhunyt vendéglősnét e hó 29-én temették el a közönség és az ottani kártársak nagy részete mellett.

Kovács Danielné, sz. Plank Paula a fővárosi Valéria kávéház tulajdonosa neje, volt székeshérvári Feketes-as-fogadósné e hó 30-án d. után hosszas szenvedés után, 86-ik életében elhunyt. Fölbi maradványait június 1-én d. után 3 órakor a József-kürt 81. sz. alatti gyászháznál beszentelik, aztán Székeshérvárra szállítják és másnap, június 2-án d. e. 11 órakor fogják eltemetni. Az elhunytat lesújtott ferjén kívül öt gyermeke gyászolja.

Klimó József, eszorbóti vendéglős kártársunk elhalálozott.

Winkler Jakab. Lapunk zártaok vesszük a lesújtó hirt, hogy Winkler Jakab, a dévai Fehérvarkeszli-fogadó ismert tulajdonosa és a „Hunyadvármegyei fogadósk, vendéglők, koszmárosok és kávéosok ipartársulatának” derek alapítója és szakmósalumnakot egyik kiváló harcosa, e hó 16-án elhalálozott. Temetése május 18-án történt Déva város közönsége s ottani valamint az egész megyei vendéglőség óriási részvete mellett. Elhunytával az ipartársulat gyászjelentést adott ki. Winkler kártársunkban a vendéglősök köztegye egy igazi ügybuzgó ferjűt vesztett.

Áldás és béke hamvaikra.

NYILT-TÉR.*

Borvásárlók figyelmeztetése.

Akinek fogytán a bora, ne aggdjón azon, hogy hasonló jó, vagy jobb minőségű bort nem képes beszerezni. A Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek Borértékesítő R.-T.-a saját birtokain termelt és a borértékesítő társaságh z tartozó többi birtokosoktól átvett borokból a vendéglő-ök és koszmárosoknak jelentékeny nagy részt képes egész éven át ellátni. A visontai és mátrahegyaljaiak ismert, jó borokat jltányos áron adják, s a Fogadó hátsó börtökjain között árnyékkürcükre itt is főlhvjuk a 1. olvasók figyelmét.

Magános nőt 2-3 száz koronával társnak kereszintén magános nő — **fürdői vendéglősné** Az üzlet biztos existenciát s 800-1000 korona hasznót biztosít. — **Ajánlat „Társnő” címen a Fogadó kiadóhivatalába intézendő.** 1-2

Eladó hegyi bor.

MISKOLCON a Debreceeni-utca 5. sz. alatt 140 hektoliter hegybor, közte 25—30 hektoliter táljai saját termésű sürgösen eladó. —

Bővebbet **Pásztor Gyula** asztalosmester. **Miskolc, Debreceeni-ut 5. szám.**

Kiadó borpincék

Budafokon a Sörház-utca 7. sz. alatt, 2-3 percnyire a villamos megállótól, új és a mai modern követelményeknek megfelelően épült **különálló borpince** kiadó.

Bővebbet a tulajdonos **Reiber Ferenc** vendéglős **Budafok, Kossuth Lajos-u. 88**

Intelligens

lehetőleg **nos szakembert** keresek vendéglő üzletem részére elszámolásra, aki az üzletet esetleg **önállóan** elvezetné. Az üzlet tisztességes nyugodt megélhetést nyújt. **Övadék szükséges.** Cim a kiadóhivatalban.

Átadó községi nagy-vendéglő

Mosonmegye 2200 lakosu nagy községében, ahol 3 nagy **országos**-és minden szerelmű kislak **berivásár** tartatik forgalmass országutban, a „nyugvendéglő” örökség mia t azonnal átadó. Cim a kiadóhivatalban. 1-4

E rovat alatt közlétekkert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Penész-foltok eltüntetése.

Fürdőhelyeken szokott leginkább megtörténni, hogy az ősz-zel nem egész szárazon ellett fehéremű penész-foltokat kap. Kisebb-nagyobb szürkés foltok ezek, melyek mosás-alatt nem tűnnek el Ezeket egy gyökér-mosással lehet eltüntetni, hogy egy evőkanálnyi törött sótt ugyanennyi számaikkal összevegyve, kevés langyos vízben föloldunk, ezután bekentjük a foltokat, a ruhát néhány órára a levegőre akasztjuk és azután kimoszuk.

Szoba-illatszer készítése.

Négy és fél deci finom borszeszt, 20 gramm törpepenyő-olajat, 10 gramm fenýtő-olajat és 3 gramm edes narancshéj-olajat jól összekeverünk és ezt a szert a most alkalmazásban levő perlon-szerű feckendőkkel használjuk a szoba levegő föllfrissítésére.

Husneműek eltartása.

A hus nyáron át is több napig frissen elláll, ha savanyu tejbe tesszük. Ezt a tejet minden nap le kell róla önteni és újjal pótolni. Anyai tejnek kell a huson lenni, hogy azt teljesen befődjé. Ezen előjárás természetesen ott alkalmazható ahol nincsen jégszekrény. Az előjárást azonban mindenkép kitűnően mondják.

Limonádé-por készítése.

50 gramm törött citromsavat, 950 gramm legfinomabb porokru és 2 gramm citromlényegét jól összekeverünk és használatkor minden pohárvízhez (lehet szózávíz is) egy-két kanál port veszünk.

Kávépezsekék kitisztítása.

Sokszor megtörténni, hogy akár a vendég vagy maga a gazda s a kizsugláló pincér kényeges sző-estű ruhájára munka közben egyik-két kávécsépp esik. Ezt a kávécsépet következőkép vehetjük ki: 5 rész tisztá glicerin, 5 rész vizet és ¼ rész számaikkészest jól összekeverünk s ezzel a folyadékmal a peccétt bekentjük és vagy fél napig rajta állni hagyjuk. Azután tiszta ruhával ledörzsöljük, vizes ruhával letöröljük s gyengén meleg vasalóval tiszta ruhán át vasaljuk.

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon előfizető aketi kiki a „Fogadó” s megjelenés napján nem kapjak meg, kérjük, hogy levelezkedjenek a kiadóhivatal egy levelező-lapon értesíteni.

Olvasók figyelmeztetése fölhevjuk a lapunkban közölt hirdete-ekre. Rendeléséknél hivataloznak előfizetőt a Fogadóra.

Menyháza-fürdő gyógyfogyadóját és vendéglőjét **Nemeth István** volt dévai jóhírnevű vendéglős kibérelte. **Nemeth** kártársunk új, nagyszabasu üzletet e hónap 16-án nyitotta meg ünnepélyesen.

Major István ismert fővárosi vendéglős kártársunk Budapest a II. Fő-utca 6. sz. alatti üzletét a 14. sz. alá helyezte át s ezt egész újonnan rendezve e hó 1-én nyitotta meg ünnepélyesen.

Rozsnyó-fürdőn a nagyvendéglőt **Reinberger József**, a székesfehérvári vasuti vendéglőnek hosszú időn át volt

Sümege

egyedül álló szállodám, meggyezés szerint eladom.

Mesterházy Sándor szállodás, Sümege

főpincére vette át. Uj vendéglős kártszánk egész újonnan rendezte be és ünneppelenes e hó közepével nyitotta meg. Kívánunk vállalkozásához sok szerencsét!

A borvásárlók figyelmét itt is felhívjuk a „Visonta-és Mátrah-gyaljai Szőlőtelepek Bor-értékesítő R.-t.” ismert jó boraira.

Kassán az Úszoda-kerti vendéglőt **Körézt** Pál ottani előnyösen ismert kártszánk megvette s azt átalakította és teljesen újonnan berendezte május hó 15-én nyitotta meg ünneppelenes.

Herkulesfürdő egyik lezsebb és nagyobb szabású üzletet, a Ferenc József fogadó bérletét **Norády Ferenc** székelykőri ismert kártszánk nyerte el. A modern izséssel berendezett nagy tál tál a k. társzakai utaságokhoz. **Norády Gábor** és hó eleje el vette át saját kezébe.

Gerstenbrein András jöhírű fővárosi vendéglős a X. (Kőbányai) Keresztúrti 1042. sz. alatti vendéglőt átvette. Ismert jó borai és hó konyhája Gerstenbrein kártszánk új üzlete jömenetelét máris biztosította.

Schusztér Márton volt fővárosi és utóbb argentiniai ismert vendéglős kártszánk, ki a nagy Operán ján tuli újvilághól két éri távolet után a mult hónapban érkezett vissza. Esztergomban és hó utóljával sátohátori vendéglőt vette át.

A kibövélt Fövám-kávéház és étterem. **Kedvencs** Mihály kártszánk a Fövámház-ter 2-3. sz. alatt lévő hasoneimű üzletet, úgy az éttermet mint a kávéházat egy gyönyörű t. terrasz és illete udvari helyiséggel bővítette ki, amekely több ezer korona költséggel a legmesszebb igényeknek megfelelően rendezett be. A szép nyári helyiségek ünneppelenes megnyitása és hó 19-én történt.

Nagyszöllősen, Ugocsa megye székvárosán, a Szarvady-fele fogadót **Mezey** Mihály előnyösen ismert fogadót és vendéglős megvette s azt teljesen átalakította és új, modern berendezéssel szerelte föl. Uj szép üzletét **Mezey** kártszánk „Pannonias” címen és hó 1-én nyitja meg ünneppelenes.

Az új kutyavilla. Meghalt a régi kutyavilla, de csak azért, hogy megszűljen az új kutyavilla! — mondja **Paul** Peter Kutyavilla-vendéglős, aki ezt a körülményt úgy magára, mint a közönségre nézve nagyon fontosnak tartja és valószínűleg azért, mert meg kell tisztítani a kutyavillában a székelyi rossz bicskanyitogató bor, sör és kevésbé izletes halászlón kívül egyebet se — legelőbbi kozmós turós csuszát, meg „kétévés” lipiai-túrót idei hagnyával — lehetett kapni, mindig a gazda. „Uj kutyavilla” halászlésárdájában, mely szintén Budafokon, a régi hajóállomás mellett létesült, — a pompás ételek és italok legjavát lehet élvezni. Az Uj-kutyavillában, — mely a husvét ünnepekben nyit meg, — az üzletvezető teendőket **Németh** Ferenc végzi.

Kisjenőrdőhgyen (Aradm.) a Széchenyi-fogadót **Friedmann** Jakab átvette és azt a mai igényeknek megfelelő kényelmes berendezéssel látta el.

Takács Sándor ismert budai vendéglős kártszánk ugyancsak Budán, a Németyögyi-ut 82. sz. alatt épült új házában egy új modern berendezésű vendéglőt létesített. Az ünneppelenes megnyitása és hó 15-én történt.

Uj kávés Budapest, az Öllői-uton lévő Sybert-fele kávéházat **Mayerböck** Mihály, a Belvárosi-nagykávéház volt főpincére megvette. Uj kávés kártszánk a modern berendezésű és nagy-szabású üzletet „Sportvilág” címen folytatja tovább, Sok szerencsét.

Keretetnek. T. olvasóinkat kérjük, hogy az alább keresett címek hollétét, kártszánk svességéből, a megtudni óhaj-tókkal egy lev.-lapon közöljék.

Máté József budapesti, volt Szabolcs-és utóbb Rádáy-utcai vendéglős a saját érdekében tudassa címét dr. **Waigand** József ügyvéd irodájával (Budapest, IX., Öllői-ut 5. sz.) vagy jelenlétezzék személyesen.

Vasadi **Nagy** János nagyvendéglős a kávés és **Pet-övi** Makaria közlebbi címűről, akik tudomású bírnak, svzeskedjenek az illetéket érdeklő fontos üzleti ügyben egy lev.-lapon. Ertesíteni: **Pezsgős** Gábor urat, Fogadó kiadó-hivatala (Budapest, Rákóczi-ut).

Simon Imre alsóendvai szől. főpincér hollétét kéri tudatni egy lev. lapon, hagyatékai ügyben id. **Simon** János Alsóendva.

Zsanet Stefánia főirónó, ki a télen Szatmáron volt az Attila kávéházban, tudassa címét **Talay** Pál Központi kávéssal, Mátészalkán.

Kretschmer Gyula éthordó hollétét kéri tudatni **Waltner** Károly főpincér Byst II. ker. Korvin-ter, Vigadó-étterem.

Kolláts Ferenc volt esztergomi éth. hollétét kéri tudatni egy lev. lapon **Császár** Gyula főpincér Pöstyén-fürdő, Gyógy-fogadó.

Nyersbáki Anna főzőnő hollétét kéri tudatni egy lev. lapon **Gedeon** Gyula főpincér, **Huszt**, Pannonia-fogadó.

Riedl Károly volt főpincér hollétét fontos ügyben kéri egy lev.-lapon tudatni rokoni: **Riedl** Karolina és **Mici Temesvár** (Józsefváros) Nap-utca 1. I., 5.

Sárkány Ferenc, volt bukési fogadós címét kéri egy lapon tudatni **Tenyér** Péter főpincér Trencsén telep felől.

Putzer György kártszánk a VII., Dohány- és Nyár-utak sarkán lévő Récsai Sanremo-fogadóban lévő pince-vendéglőnek nagy eleganciával berendezett helyiségeit és hó 15-én nyitotta meg ünneppelenes.

Algyógy-fürdő és ennek vendéglőjét **Rácky** Vilmos, a pancevai Tarsások népszerű vendéglős bérlete ki és azt a hó elejével vette át saját kezébe. A szakavatott és nagy készségűben részesült kártszánk az egyik ottani lap így húsuztatja el: — A Tarsások Rácky V. távozásával megint a házi-kezelést állítja vissza, mert olyan megbízható és megfelelő szakembert bajosan tud találni. Rácky a Tarsások összes tagjai szimpátiáját bírta s előző-évi modorát, kifogástalan konyháját és pompás, tiszta italaik sok megfogják emlegetni.

Kabina Ede előnyösen ismert kártszánk a salgótarjáni acélgyári Tiszti Kaszinó vendéglői üzem vezetését átvette.

Aradon, a vasúti állomásnál szemben lévő Korona vendéglőt **Zombory** Sándor előnyösen ismert kártszánk megvette. Zombory gazda üzletét teljes újonnan rendezette be s renováltatta és szakavatott kezeléssel, jó konyhája és italaival már is jól fellendítette. Vállalkozásához kívánunk sok szerencsét.

Sulyok János Budapest, a Rákóczi-ut 63. sz. alatt lévő Bányai fele vendéglőt és hó 10-én átvette. Sulyok gazda üzletét egész újonnan renoválta és rendezte és ünneppelenes a pünkösdi ünnepekben nyitotta meg.

Kampits Gyula jöhírű vendéglős kártszánk Hidesgőgen (Sopron m.) a saját házában lévő vendéglőjét vette át, amelyet ez alkalommal egész ujan rendeztetett be.

Ifj. Mirth András fővárosi vendéglős kártszánk a Röck Szilárd-utca 10. sz. alatti Poróds-fele vendéglőt és hó elejével vette át. A jó konyhája és borairól ismert ifj. Mirth gazda ugyanez alkalommal üzletét újonnan renoválta és rendezte be.

Renováció. Kassán a Központi-fogadót **Schmotzer** János kártszánk, a mai igényeknek megfelelően renováltatta s egész újonnan rendezette be és ünneppelenes május elejével nyitotta meg.

Rémias Lajos a Hungaria fogadó volt szakácsa s utóbb a Ganzgyári-kantin vendéglősé, Bpsten a II., Batyány-utca 26. sz. alatti vendéglőt átvette. Rémias kártszánk üzletét egész ujan rendeztette és ünneppelenes a napokban nyitotta meg.

Uj fogadó Nagyváradoson. Biharmegye fővárosában a Körös-utcaiban három emeletes új, nagyszabású fogadó épül. A modern szép palotának 75-80 szobája, télikertje, étterme, bor-és sörcsarnoka és nagy kávéháza lesz. A nagyszabású üzletet **Peri** és **Bürger**, a szemben lévő Korzó kávéház agilis tulajdonosai bérleték ki s ugyancsak ők is fogják berendezni a mai igényeknek megfelelő nagy kényelmekkel. **Peri** és **Bürger** kártszánk azonban csak a fogadót és kávéházat fogják kezelni, míg az éttermi és vendéglői helyiségeket bérbeadják. Nagyvárát új fogadója jövő májusra fog elkészülni és megnyitni.

A Trombitás vendéglő új gazdája A régi hites budai „Trombitás” vendéglőt (II, Retek-utca 53. sz. alatt) megvette **Schwetz** Mihály vendéglős kártszánk. A Trombitás vendéglő új, derek gazdája üzletét egész ujan renoválva és rendezve és hó 5-én nyitotta meg.

Országos Vendéglős Bank

Szeged, Tisza Lajos-körút 57.

Főüzletága a vendéglői és kávéházi szakmába vágó üzletek lebonyolítása.

Övadeköt ad főpincéreknek!

Kultiválja a bankszakmába vágó összes üzletágakat.

Palits József Budapesten, a IV., Molnár-utca 19. sz. alatti Szeker-féle jöhrü vendéglőt megvette és azt egész ujan renoválva e hó elején nyitotta meg.

Nádpatak fürdőt és vendéglőjét, ismert tulajdonosa, **Rácky Ágoston** kár-társunk e hó elejével ismét saját keze-lésébe vette át. A kies és szép Nádpatak fürdő hivatalos megnyitása június 1-én történik.

Tóth Lajos vendéglős Budapesten a VI., Lázár-utca 11. sz. alatt lévő jöhrüvü vendéglőjét Fülöp Ignácnak megvette. Tóth gazda új üzletét a mult hónap utóijával nyitotta meg.

Családi öröm. — Kiss Ernő a nagykanizsa Korona-fogadó tulajdonosát kedves meg-vepítésben részesítette derék nejje, amennyiben egy éves kis lesnyibával ajándékoz a meg. Az új homleány *Piroska* nevet nyert a kereszt-ségben.

Gally Mihály Budapesten, a X. ker. Liget-ter 1. sz. alatt lévő Leyer-féle jöhrü vendéglőt e hó elejével át-vette.

Lakás és helyváltozás-ukat jelentő tiszt. pincér-előfizetőinket kérjük, hogy volt alkalmazatásuk vagy lakhelyüket szintén sziveskedjenek megírni. Fogadó kiadóhivatala, Bpest, Rákóczi-ut 13.

Helyváltozások. — Miskolcon a Korona-fogadó énterme fop. állást **Kintly Lajos** újból elfoglalta. U-itt a Grand-fogadó énterme fop. állását **Reisz Miksa** töltte be. Brassóban az Európa-fogadó énterme fop. állását **Rujcsik István** töltötte be. **Uthig István** Gleichenberg-fürdő a Mayland-fogadó fop. állását foglalta el. **Lahr Henrik** Kassán a Széchenyi-ligeti Kioszk-nagyvendéglő fop. állás-t töltötte be. U-itt a vasuti vendéglő III. osz. ént. fop. állását **Azor Gyula** foglalta el. **Krausz Izso** Besztercebányán a Freivirih-fogadó énterme fop. állását töltötte be. **Juranics Artur** Héviz-fürdőn a Torny-nagyvendéglő polgári énterme fop. állását foglalta el. **Petőfi János** Petrosényban a vasuti vendéglőben u. fizető. foglalt állást. Szegeden az Európa kávéházban **Fekete László** fop. mellett: **Fazekas Gábor** fizetőp., **Korda** Zsigmond tekeór s **Berkovits** Andor és **Oláh** Mihály segédp. foglaltak állást. **Vidra** Mihály Szabadkán a Bárány fogadó szobafop. állását töltötte be. **Frank** Sándor Sátoraljaybelyen a Klub-kávéház fop. állását foglalta el. **Balla** Gyula Zomborban a Vadász-klub-fogadó szobafop. állását töltötte be. **Harkány** fürdő gyógyvendéglője fop. állását **Kolozsváry** Andor foglalta el; mellette u. ént. **Neuman** László és **Köveszy** Gyula nyertek alkalmazást. **Friedl** Nándor Nyitrán a Schiller-kávéház fop. állását foglalta el. **Skarba** Lajos Trencséntelepen a Gyógyterem-kávéház fop. állását foglalta el. **Kiss** István Héviz-fürdőn a Kioszkban segédp. állást foglalt. **Janszó** József Köhídan (Sopron m.) a nagyvendéglő fop. állását tölti be. **Buday** Imre Losoncban a Vasuti fogadó fop. állását foglalta el. **Faragó** Gábor Palicsfürdőn a Nagyvendéglőben ént. állást foglalt. **Máron** Ferenc Brassóban a Sétatéri vendéglőben nyer. hasonló állmazást.

TELEFON 24 - 94

FŐPINCÉREK

TELEFON 24 - 94

ÓVADÉK-SZÖVETKEZETE

Budapest, VI kerület, Podmanicky-utca 19.

A magyar pincérség első és egyetlen önálló pénzintézete. Óvadékat azonnal folyósít
Nincs heti üzletzés! Leszámolás azonnal. Hivatalos órák d. u. 4-7-ig.

ELADÓ

egy teljesen jókar-
ban lévő omnibusz

Bővebbet LANG és KUN szállodások, LÉVA

Nyitrán

a Hungária-szálloda haláleset
miatt azonnali bérbeadó. Bővebbet
Pitzet és Hausner Hungária
Nyitra.

Egy erős forgalmu

(tuladunai) városban, a Fő-utcán egy
ugyancsak jóforgalmu vendéglő eladó
vagy bérbeadó. Az üzlethez tartozik:
1 kocsma-szoba, 2 ebédlő, 2 vendégszoba,
szép vendéglő kertbeliség, tekepálya, nagy
udvar, istálló, nagy konyhakert stb. szük-
séges helyiség. A ház az üzleten kívül
1600 korona lakbért jövedelmez. A
vendéglő örökaron eladó vagy hosszabb
időre bérbeadó. Vétel esetén 14 ezer
koronát kell lefizetni. Cim megtudható a
kiadóhivatalban. 4-4

BOBÁN ♦
vasuti vendéglő

— mely 23 éve áll fenn —
s az Ugyazon telken küion épült,

40 év óta fennálló szatócsüzet

házzal örökaron eladó. •
Érdeklődők forduljanak •

KRAUSZ IGNÁCHÓZ BOBÁ-ra

ELADÓ VENDÉGLŐ

Szombathely közelét en egy jón-
nan épült vendéglő, mely áll egy
nagy énterem, két vendégszoba, a
kétbászos lakásból, nagy kertbeliség-
gel, egy-egy hozzátartozó helyiségek-
ből, azonnali örökaron eladó. Szíves megke-
rdessek válaszbélyeg melléklettel együtt

BYLIK FERENC

címre Szombathely intézendők.

Nősülés. 34 éves r. kath. szolid, in-
telligens főpincér, ki nősü-
lés után e számköbe vágó üzletet óhajt
átvenni, beházasolna hasonló üzletet bíró
családba és e célból helyiségekből,
azonnali örökaron eladó. Szíves megke-
rdessek válaszbélyeg melléklettel együtt
kiadóhivatalába ker. külden. 1-3

SZENTESEN
Rákóczi-ter 32.

szám alatt és az állomás közelében lévő
Rákóci-szálloda,
4 szobával, vendéglővel s az összes
hozzátartozóval eladó. — Bővebbet a
tulajdonos. 3-3

ORIENT FOGADÓS KÁVÉHÁZ

Budapest, VII., Rákóci-ut 42.
Nemzeti színházzal (v. Népszínház) szemben.
Igazgató: Németh Károly.

A fogadós, vendéglős-iparhoz tartozók
kedvelt találkozó helye.
Modernül berendezett kávéház s tekeasztallal.
Énterem és sürcsaszok saját vezetés alatt.
Méréskelt árak.
Szakmabelieknek a szobákraknál 20% kedvezmény.

6 Évtizedek óta egy a fővárosi, mint a vidéki jobb szállodák, vendéglők és kávéos szállítója a

Löwenstein Mihály utóda Horváth Nándor

Alapítva 1864. es. és kir. udvari szállító cég Sajtó érdekeben kérje a
Főüzlet: Budapest, IV., Vámház-körút 4. és Kishid-utca 7. árlapot!

Fűszer. □ Csemegeárak (sajtók). □ Kávé. □ Italok.

Herzka, Halász és Berger

Vas- és rézbutorgyár ♦ Alapítottát: 1886.

Gyár, iroda és
eladási hely: **BUDAPEST, V.,** Lipót-körut
14-16. szám.

TELEFON 34 08.

Specialisták szálloda, kávéház, vendéglő
berendezésekben.

Elvállalunk komplette szállodai berendezéseket kedvező fizetési feltételekkel.

Költségvetés-árjegyzék ingyen.

BÉRLŐ, esetleg TÁRS keresetlők

Bécs - Budapesti fővonalon, vasuti
géopont és hajózási állomás, megye-
székhelyen, nagy forgalmu városban,
ujjonnan épülő

nagy szállodához,
étteremmel és kávéházzal összekötve.

Közvetlen reflektánsok ajánatait
elfogadja és továbbítja „Szálloda”
jellege alatt a kiadóhivatalt. 1-3

Szerkesztői üzenetek.

Azon t. előfizetőink akik a hozzájuk illetékre
vissza nem sajtak, jele: **rovathoz** találhatják meg
a felold. táblán. Csakis előfizetőinknek válaszolunk

Hü olvasó. A törvény csak középületeket
(kórház, temető, iskola stb.) állapít meg
mint akadályokat a közlekedés nyitandó
italmérésre néve. A jelreli hely tehát nem
törvényes korlát. Más azonban a vallás szimbó-
lumának vesztélyeztetése, ami ellen jogos a
felháborodás. Ez ellen passzával kellene élni
az egyházmegye püspökének és vallási szem-
pontból kérni az illető italmérésnek azon a
helyen való megszüntetését. Ezt pedig bizonyos
oknál fogva ne öntgye, hanem a többi hívek.

Társas cég. Endrő. A feljelentésnek nem
lehe. semmi következménye, - nézetünk szer-
int, mert a kincstár nem szvend kárt. Hiszen
vannak cégek, melyeknek 20 nál több ital-
mérésük is van ugynevezett „strohmannok”
névre. Azonban a mi közigazgatási viszo-
nyainknál fogva a lehetetlen is lehetséges.
Alakuljanak meg betéti társaságok szerződés

és cégjelzés alapján és aztán bekéjük lesz.
Eziránt lépjenek érintkezésbe a közlegyőzővel,
aki az egész ügyet nyélbe üti. Nem kerülhet
nagy költségbe.

Hunyadmegyei. Kartársunk nem az első
panaszos, kinek a lepiómbált lámbán keveseb-
sőbb palackot küldenek, mint amennyit fizet.
Több helyről kaptunk már ilyen panaszokat.
Mindenkinek azt a tanácsot adtuk és most
őnek is, hogy kárérítést követeljen attól, aki
a sört szállítja. És ha a kartei ezen
buccelésre tanui is vannak, akkor kárérítési
igényét bíróság előtt is ervényesítheti. Azon-
an jó lesz a kartei-sörnek hátat fordítani.
Ott van pl. a jóindólsági pécsi sör. Tessék
ott próbálni és minden más jó mirófségi sör-
nek előnyt adni a kartelsör ellen.

G. M. Zenta. Kimentési óhajnak eleget
teitünk, de nemcsak az előnök, hanem más
ismerősbönd is, akiknek szintén háányozott a
rég ismert jó somogyi előnk. A fontos okot
tervezésben mind akceptálták a ugy ők, mint
több kongresszista köszöntőket kértek tolmá-
csolósi a mi szives köszöntőinkkel, amit e
sorok kapásán küldünk. - **Z. S. Beccerek.**

A dolog valóban ugy van, amint írta. A ki a
nyugdíjazásra céltaian száll. pinécér ny-e-gyó-
sülete iratkozik s fizeti az ugyancsak mérge-
magas tag-ági díjat, hát ennek a pénzének
kamatait sohase fogja látni s élvezni. Tehat
célravezető, ha az oda fizetni zánt pénzt
ki-ki postatakaréba rakja vgy valamelyik
biztosító intézetnél biztosítja magát. Ezek biz-
tosítják a tökét s a kamatot is. Üdv! -
F. B. Kolozsvár. Hasonló szives köszöntés!

- **T. F. Kecskemét.** Másik lap azonnali meg-
nesztetést. Eves előfizető-jött: szives köszö-
net-nyugtatis és üdvözlöt! **Rámay** Ráma
és keret a legközebb esetben tökéletesen egy; de
nem egyforma a «dinas» és «lana». Ez utóbbi
a tibetieknek amolyan római pápája. A H.
jelzésű hivatkozás vesztelkedik Esztergomnál, az
érséki hivatalhoz intézni. Üdv! - **M. K. Bpest.**
Sem az egyik, sem a másik verse nem jó;
ha pedig nem jó, nem is közölhető. - **K. K.**
Kolozsvár. Lap ment, előfizetés jött. Köszö-
net-nyugtatis és üdv! - **H. J. Berzence.**
Lap és naplárak is elmentek: díjakat vettük.

Kávéház átvétel.

A t. kartársakat van szereném értesíteni,
hogy **Budapesten, VII., Thököly-ut 11.**
szám alatti 2-8

Football-kávéházat

átvettem. Az üzlet egész éjjel nyitva. Kifutó
ételek és italok. Polgári árak. Jó kiszolgálás.

Szives támogatást kér

Földes József, kávé.

Kávéház vagy Cukrászda

részére igen alkalmas helyiségek
SZEGEDEN. Rudolf-tér 6. szám
alatt **november 1-re** kiadó. -
Cím: **Tóth Péter** Szeged. 2-6

Eladó homoki borok:

450 hlr ujbór és 50 htl
ó-bor, köztük ezerjő, velse-
lini, rizling, kövidinka,
muskotály és siller. -

Szobonya Bertalan

Királyhalom, Csongrád. (Nagoss mellett). 2-8

E L A D Ó S Z Á L L O D A

Nagy vidéki városban, elsőrangú szálloda,
16 szoba, étterem, kávéház sat.
szükséges hozzátartozóval eladó **vagy**
kiadó. Cím a kiadóhivataltban. 3-6

„Szőlészeti és Borászati Lap” (Kecskemét.)

már a harmincegyedik évfolyamát írja. - A Szőlészeti és Borászati Lap hazánk szőlőművelésének és borászata fejlesztésének előmozdítását tűzte ki célul; tekintetbe véve a jelenlegi viszonyokat, a jövőre szakaszerű, gyakorlati, tárgyilagoss, idősezerű cikkeket által minden irányban tanácsot nyújt és a termelés haladását lendíteni igyekszik. Erről minden száma tanácsot nyújt tesz.

Előfizetési ára: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.
Az előfizetéseket a lap címére, **Kecskemétre** kérjük küldeni.
Nevétárványozás: **MAURER JÁNOS**
szivesen küldünk. felelős szerkesztő-kiadó.

Ugyanott kapható könyvek:

A szőlő helyes ültetése könyv 2.50 főre 2. - A szőlő helyes metézése könyv 3. - Fűrés 2.50 Der rickhise Hahenschmitt könyv 2.50 főre 2. - Fenyveszere vitellés és illatsz. főre 2. - Szőlőföldi és Borászati Lap Naplára az 1910-ik évre főre 1. - kor. Postaiutalás külön gő 25. Hír

„Mundus”

EGYESÜLT MAGYAR HAJLITOTT
FABUTORGYÁRAK R-T.

Központi iroda:
Budapest, V., Bálvány-utca 4.

Raktár:

IV., Kossuth Lajos-utca 15. sz.
Telefon 89-51.

GYÁRAK: Besztercebánya, Kassa,
Borosjenő, Ungváry, Varasd, Vrata.

Mindenemű hajlított fabutor
és kerti butor.

Rövidülje Kávéházi és vendéglő berendezésekre
csinosan kifilított gyártmányait.

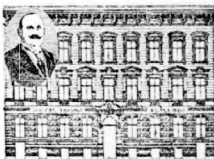
EDISON SZÁLLODA

BUDAPEST, VII., HÁRSFA-UTCA 59/b.
(a Király-színház mellett)

Tulajdonos: **POLLÁK JÓZSEF.**

Villamos közlekedés mindenirányban.

POLLÁK JÓZSEF Pincérhelyező Intézete
VII., SIP-UTCA 7. sz.

80 legmodernebb kényelemmel
berendezett szoba.

Minden szoba hideg, meleg-
vízzel és villanyvilágítással ellátva

Az összes helyiségekben Rőzponti fűtés.
Mérsékelt szobaárak 3 kor.-tól kezdve

Pincér uraknak 20% kedvezmény

Köszönet-nvgtatás. — **Korányi.** A versek jók, de olyan természetiek, hogy inkább más lapokba valók, nem a Fogadóba. Próbálja azokat elhelyezni a bb vidéki lapoknál. A versírásnál kapcsolatban még arra figyelmeztetjük, hogy a „gobelines” és ennek társaitól: az idegen szavaktól — különösen, ha azok jelentésével nincs tisztában — tartózkodjék, mert azaz képes lerontani az aránylag jól sikerült vers értékét is. Az előzővek beküldött verseire figyelmet tünkét a multikori Fogadóban találja. Üdvözlét! — **N-k H-fürdő.** Lapot, mely bizonyára elkallódott, küldünk. Másik ügyben intézkedés szintén történt. Üdv! — **Néma.** Sz—sz címét nem tudjuk. Tessék írni érdeklődni a „Keretetek” rovatunkban. — **D-a és B-r.** Hát kérjük, tévedünk, azon nagy elővigyázat dacára, amit ilyen esetekben mindig gyakorlunk. Mi különben ép úgy jártunk, mint önök és más vendéglős kártársak, kik az csak pillanatban szintén jónak látták és csak azután jötték rá, hogy azok a németek közönséges hasznavehetetlen panaszot adtak vagy akarnak eladni **Karna** néven. Erre vonatkozó panaszunkok ép e körülményről fogva késszéggel adtunk helyet a mai számunkban, melyből örvényezmint a K-a hirdetés is kihagyjuk. Üdvözlét. — **L-Gy, B-csaba.** Cirkuszizást! Lapkiadás szempontjából eszközöljük. Üdv! — **B-L Igli.** Gyors tudósítást! Köszönet és üdvözlét! — **Bajay.** Ne hűtse a bort. Mi ugyan nem tud-

juk, de sejtjük, hogy az éttermeiben kimérese kerülő borok a szóda- és ásványvizekkel együtt vannak elhelyezve a hűtőpultban, ami pedig nagy hiba, különösen a nemesebb fajú öborokra nézve, amelyek a tuságos hideg következtében kellemes íz- és aromájukból sokat veszítenek. — **D. L. M. Laborc.** A panasz említő sorokat vettük, bárna nem is sejtjük, hogy mit tartalmaz. Előzetes szíven jött. Köszönet és köszöntés. — **Ty G. Várak.** Várunk jó barátunk addig, míg a szilaj tolványvá vált Maros és megardat mellékéjé lepadnak és a kocsiár-régi vasut talaja megkeményedik; mert csak így lehet biztos, hogy idecsnek szép és élékelő közönsége jövetelünkben gyönyörködhesen. Addig is szives piros pünkösdi üdv! — **D. L. Pancsova.** A kérdéses agynek mai számunkban eleget tettünk, de a következőben még jobban kfejlesztés fogjuk juttatni. Szives üdv. — **Sorok-sári-ut.** A feltett kérdést nem tudtuk kibetűzni s így azt se tudjuk, micsoda jatkéről van szó. Tessék a kérdést ismételtelen levélben és érthetően kiírni. — **P. V. S-uhely.** A dolgot mi is sajnáljuk: egyelőként a nevelésen írottakat szem előtt tartjuk. Üdvözlét! — **S. V. Csaba.** Szalmaszálak ügyében történt intézkedés. Üdv! — **C. K. Bpest.** Közlés jött. Egyekben üdvözlöjünk! — **W. J. Gyöngyös.** Sorainban foglaltakra figyelemmel leszünk. Üdvözlét!

UJPESTEN

az Árpád-úton egy nagyobb s
JÓFÖRGALMU VENDEGLŐ
nyugalomba vonulás miatt eladó.
Vételár: 8000 korona. Vételhez
2000 koronát ad a sórgyár. Cim
a kiadóhivatásban. 1-3

Eladó vendéglő.

35 ezer lakosu dunántúli forgalmas
város központján egy jömenetelő
vendéglő más üzlet átvétele miatt
azonnal eladó vagy átadó.
A berendezés egészen új! Esztelig
a ház is eladó. — Kedvező fizetési
feltételek. Cim a kiadóhivatásban. 2-2

GROSZ ÖDÖN és ALBERT

Számos elismerő levéllel kitüntetett törv. bej. szálloda,
kávéház és vendéglők adást-vevést közvetítő irodája

BUDAPEST, VIII., RÁKÓCI-UT 25. sz.

TELEFON: — INTERUBAN:

18—68. 19—73. 24—32. 86—40. 145—99.

Cheque-számla az Erszébétvárosi banknál.

Szalmaszál-szopokát, papír-szalvétát olcsón szállít.

Nagy választékban Hektograph-cikkék, kész étlapok, menü-kártyák, konyha-szentes-ívek és könyvek, bon-bloc minden nagyság és színben, ruhátár-számok, 60 bérel-füzetek, lelvélpapír és borítékok, torta-, hal- és tányérszámok, papirlottók, sütemény-kapszlik, papírriemez-tányérok, fogvájók, újságtartók, írótáblák, kréták és szivacsok stbít olcsó és szabott árak mellett gyorsan és pontosan szállít:

BERKOVICS KÁROLY

hektograph-készítő, irodai, éttermi, kávéházi
és cukrászai cikkek raktára

Budapest, VII., Sip-utca 5. szám.

Kívánatra árjegyzék és minták ingyen és bérmentve.

Páratlan olcsó ajánlat.

vászon és damaszt árúknban.

	Kor. érték
1000 drb Lenvászon lepedő . . . darabja 3.—,	350
1000 » Kártyái	4.—, 450
1500 » Nehéz damaszt abrosz	3.—, 450
1500 » Nehéz damaszt abrosz, 12 személyes	550
1000 tet Salvéta tucatja 6.—,	8.—
1000 » Kávék Salvéta ajour	450
1000 » Nehéz damaszt tűrülköző	11.—, 13.—
1500 drb Kerti abrosz minden színben darabja 3.—	
1500 » Szegélyes nagy párna	250
1000 » » kis	150
1000 » » paplan húzat	6.—
1500 tet Pohár és tányér vászon tűrők . . . tucatja 6.—,	7.—

Deutsch Ferenc

vászon és fehérneműek áruháza
szállodások és vendéglősök szállítója

Budapest, IV., Múzeum-körút 10. sz.

Alapítási év 1895.

Telefon 145—92.

Eladó vendéglő és kávéház.

Csabrendeken (Zalamegye) a nagyvendéglő és kávéház, mézarszék az összes berendezéssel s a hozzátartozó épületekkel, kerttel — halálos eset miatt — örök áron eladó. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos. (ki már 22 évbent lakik).

Rabinek Sámuel
vendéglős.

2 3

Pályázat.

A Máv. Marosludas állomásán lévő vendéglői üzlet 1912. évi július hó 1-től számitandó öt évre bérbé adatik. Felhívtnak mindazok, kik a nevezett vendéglőt bérbé ohaajlják venni, hogy 1 korona belyeggel és „Ajánlat a Marosludas állomási vendéglő bérlétre” felirattal és kelő okmányokkal felszerelt zárt ajánlatot 1912. évi június hó 15-én, déli 12 óráig, az alulirt üzletvezetőség általános osztályához (titkárság) személyesen vagy posta útján nyújtsák be. Bánatpénz fejében 200 (kettőszáz) korona a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1912 június 14-én déli 12 óráig letendő. A vendéglőre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. osztályában tudhatók meg. (Máv. palota, Bocskai-tér II-k emelet 53. ajtó). Kolozsvár, 1912 május 30-án.

Az üzletvezetőség.

Túladunai nagy és

forgalmas városban a város legregrább és legforgalmasabb

szállodája, étterme és sörcsarnoka

szép udvari helyiség sat szükséges hozzátartozóval, 10 éva szerződéssel és teljes felszereléssel más vállalat miatt eladó. — avagy 5000 korona óvadék és jutányos feltételek mellett bérbeadó. — Esztleg elszámolásra is átvethető. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó nagy szálloda.

Egy nagyobb városban, (megye székhelyén, teljesen újonnan berendezett

modern szálloda

20 vendégszobával és Kávéházzal,

betegség miatt, ledvező feltételek mellett eladó. — Cim megtudható a Kiadóhivatalban.

Eladó egy jótorgalmu

vendéglő, (beszálló): két utcára nyíló nagy udvarral, vendégszobákkal és több hozzátartozó melléképületekkel, kocsiszin négy istálló stb. Ertekezhetni lehet

2-3

Mózer Antal urnai Eger-ben, Uszoda-utca 2.

Szálloda-bérlés

A tulajdonunkat képező Szászvároson (Hunyadvárm. ben) a város közepén fekvő Ribóvített és újonnan berendezett 24 csinosan burtozott vendégszobával, tágas modern kávéházzal étteremmel és nagy díszteremmel, nemkülönben a szükséges melléképületekkel, amerikai légyveremmel, istállókkal és kocsiszinnel ellátott (óhírvevű) ♦♦

„KÖZPONTI SZÁLLODÁNK”

és felszerelése Idel július hó 1-től kezdődőleg 3, illetve 6 évi időtartamra bérbe adandó.

Erre vonatkozó ajánlatok az idej június hó 10-ig bezárólag nyújtandók be intézetünk igazgatóságához — A részletes bérleti feltételek és egyéb felvilágosítások intézetünknel tudhatók meg a hivatalos órákban — SZÁSZVÁROS, 1912 május 17.

ARDELEANA

takarék- és hitelintézet részvénytársaság

Elsőrangú

jótorgalmu szálloda és vendéglő teljes berendezéssel és borállományal szabadkézbe eladó. Cim a kiadóhivatalban 3-4

Átadó egy jömenetű beszálló vendéglő

nagyobb vidéki városban, nagy forgalommal és kevés házbérrel — más vállalkozás miatt Cim a kiadóhivatalban. 2-4

Általános Berendezési Részv.-társaság

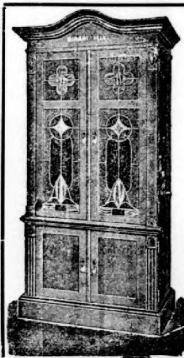

Billárd, fabutor és hűtőkészülékek gyára
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 26.
Telefon: 65-76. Sürgőnyim: BERENDEZŐK Budapest.

Levélbeli vagy szóbeli megkeresésr k' ltségtetéssel, rajzokkal és tervekkel készségesen díjtalanul szolgálunk.

Magyar Patiz. Szekszárd és kiadóhivatal: Zalamegye A Magyar Patiz-erő csatlakozás, (főgondnok) budapest nagy ipart. Lelőt terjedtet ves magyar szellemet terjeszt minden téren Evi ára 4 korona. Legelső kiadó nap: Szekszárd. (Borbély György és Horvath Lajos Zalamegyén).

A gyors meggazdagodás titka megtudható

ELSO MAGYAR ZENEAUTOMATA
kölcsonzó és eladasi intézet
Budapest, VIII., Rákóci-ut 13.

Állandóan nagy mintaraktár! Minden érdeklődőnek vételköltséget lezetség nélkül bemutatjuk működésben egy villany, mint sulyra berendezett, tehát üzembőség nélküli zenéinket, a melyekért

5 évi jótállást vállalunk. Csakély havi részletfizetésre és hetenkénti bengerszere. Zenéinkben a modern technika minden vívmánya, mar.foin, xylophon, hegedű, stb. be van építve. Meg hívásra az ország bármely részében felkeressük az érdeklődőket. Pénzbeobásra jár, tehát ön magát kifizeti. Nincs kockázat. Havibérlét 20 koronától kezdve Használt automaták felárban.

Üzleti berendezések, fogvasztási cikkek

s az üzleti gyakorlatban szükséges egyéb dolgok beszerzésénél előfizetőink díjtalanul jár el a

„FOGADÓ”

kiadóhivatala
Budapest, Rákóci-ut 13.

Dunaföldváron közvetlen a kajóállomásnál lévő s **gyógyfürdő** kerthelyiséggel egybekötött **vendéglő**, házzal együtt és berendezései örökön eladó. A szép és tágas épülethez fentem kívül től és **nyári sőtés, étterem, nagytér**em bankettek, balli stb. mulatságok részére, hat szobából álló lakosztály, 500 hl. borra szép kőpince, téglából épült kitűnő jégverem, fedett tekepálya sat. tartozik. A vétel előnyös feltételek mellett bonyolítható le. Érdeklődők forduljanak közvetlen **ÓNÓDY GÁBOR** vendéglős és háztulajdonoshoz **Dunaföldvár.** 3-4

Intelligens, nagyobb forgalmu városban „szálloda” megvételre vagy haszonbérbe kerestetik. — Ajánlatok „Közvetlen” címen a kiadóhivatalba küldendők. □

Eladó szálloda és vendéglő

40 év óta fennálló jó menefelü üzlet, közel a vasúállomáshoz, mely áll: 1 kimerőhelyiség, 1 étterem, 1 szeparé, 5 vendégszoba, — konyha — vendéglős-lakás, 500 hektoliterre borpince és a hozzátartozókból, **8000 koronáért eladó.** A berendezés egy éves — Az üzletre csakis keresztények pályázhatnak. ** Bővebbet **KRAUSZ GYULA** „Fehérlő-szálloda” **DEBRECEN.**

Kávéházi üzletem vezetésére keresek kellő szakismerettel bíró **fiatal házaspárt**, 5-6 szék kor üvadékkal. A kávéház csinos berendezésű, **korlátolt italmérséssel és vendéglői joggal** bír, de cukrászdának is alkalmas, mert a városban cukrászda nincs. Az üzlet a város közepén van, a Krasznamegyei Takarékpénztár újonnan épült palotájában. A kávéház mellett levő **pálinka, bor- és sörcsarnok**-ot az illető szintén átveheti. Bővebbet **Friedmann Jakab**, Szilágysomlyón. 3-4

Nagy kereskedelmi városban

a város közepén **jóforgalmu kávéház, vendéglő szálló-szobák** kkal, **szép kerthelyiséggel, zini körrel** s a többi hozzátartozóval visszavonulás miatt azonnal átadó. Komoly verő — **minthogy az eladó levelezésbe nem bocsájtkozik** — kérietik a helyszínére utazni meggyőződés céljából. Cím: a kiadóhivatalban.

Bérbeadó vendéglő.

3-4 Az egyik legforgalmasabb vidéki nagyváros legjobb helyén 1913 május 1-re fölépülő 70 szobás nagyfogadónak **sör- és borcsarnoka, étterme és teli-kertje**, a hozzátartozó helyiségekkel bérbeadatik. Évi bér 8000 korona. Az üzletet, bérlo kívánatára, a tulajdonosok berendezik. Szükséges tőke 6-7 ezer korona. — Cím: a kiadóhivatalban.

ELADÓ BOR

Bővebben

Hádai István

150 hektoliter **fehér rizling** és szagos **szilványi.** vendéglős **Budapest VII. Ilka-utca 35.**

C. k. Patent br. 55055

VINICONSERVATOR

Vendéglős kártársaim! Ha bort csapolnak és azt akarják, hogy a megcsapolt hordóban a bor utolsó cseppje kifogástalan maradjon, — használja a Vimposek ^{féle} szabadalmazott „**Viniconservator**”-t, mely elejét veszi a megcsetesedésnek és megvirágosodásnak.

A „**VINICONSERVATOR**” használatával a bor megromlása ki van zárva.

Kérjen árlapot és használati utasítást a „**Viniconservator**” feltalálójától: **Vimposek Emil**

vasuti vendéglős **SZISZEK, (Horvátország).**

Szálloda-bérllet

Nagy forgalmu egyetemi városban modern kényelmel berendezett „szálloda” 75 szobával, étterem és kávéházzal bérbeadatik. — Cím: a kiadóhivatalban. 1-2

Herkules fürdő Fogadó-átvétel

A fogadó 120 szobája a mai igényeknek megfelelő modern berendezéssel s villanyvilágítással van ellátva. — A mi szakmánkhoz tartozók (fogadós, vendéglős, kávé és pincérek) május 1-30-ig 50%, június 1-30-ig 25%, szeptember 1-15-ig 25%, szeptember 15-30-ig 50% kedvezményben részesülnek. ♦♦ Július, augusztus hónapokban nincs kedvezmény. Az „**Erzsébet-villa**,” mely cserepályákkal van ellátva, egész télen át lakható és ez időn át 30% kedvezményt nyújt. ♦ Télien át 3 vendéglő üzemben van.

Kiváló tiszteltelt **NOVÁK FERENC** a „**Ferenc József fogadó**” és az „**Erzsébet-villa**” bérloje.

JÉGSZEKRÉNYEK

sörkimerő készülékek szabad. szerkezettel, étekhűtők minden célra legolcsóbb gyári árbán.

STILLER JÓZSEF csász. és kir. szab. jégsekrények gyára

Budapest, VII., Kazinczy-utca 6/b. ezelőtt VII., Wesselényi-utca 22.

Alapítottát 1873. 2-6

Figyelem! Cégremlő figyelni tessék, az nem tásas, egyedüli tulajdonos **STILLER JÓZSEF.**

Zamatos hegyi fajborokat

vendéglősöknek mérsékelt árban szállít a

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek

Postafiók 1.

Borértékesítő Részvénytársasága

Telefon 99. sz.

Központi eladási iroda és igazgatóság **GYÖNGYÖS (Heves m.) Fő-tér, Luby-ház (uj Bankpalota).**

540 hold saját hegyi oltvány minta szőlő-telepek átlagos év termése 12000 hl.

SÜRGÖNYCZIM: **VISONTAMÁTRA.**

A borok telepeinken személyesen megtekinthetők és kiválthatók.

Próbaküldemény 50 literrel feltöltött külsőhordókban utavétellel szállítotnak. — Nagybani bevásárlásoknál kedvezményes árak és fizetési feltételek engedélyeztetnek. 1911. évi borárak fajok szerint, literje 50 fillértől 100 fillérig. — Óbor-árak fajok szerint, nagyban, literje 60 fillértől 150 fillérig.

EGRI BOROK:Szőlőtelepeink elnöke, Nagym. dr. **KALLAY ZOLTÁN v. b. t. t., Hevesmegye főispánja egri pincéből származó:**

Óborok, fajok és évjárat szerint 80 fill.-tól 200 fill.-ig.

Budapesti képviselőt:

X. Bánya-utca 12. • Telefon 12-41.

Zala-, Vas- és Somogy megyei képviselőt:

POLGÁR DÁVID és TÁRSA urak Budapest VI. Frangepán-u. 12.

Kassai képviselőt:

MELEGHY ALADÁR BÉLA ur.

Szőlőtelepeinken legutóbb kiváló minőségű és a szokottnál is jobb fajborokat termeltünk.

A t. vendéglős urak egész évi borszükegletüket kedvező feltételek mellett (részletekben szállításra is) méltányos árban előjegyezhetik.

VENDÉGLŐSÖK NAPTÁRA

1912. évre.

2 kor. 50 fill.

A díszes bekötésű **Vendéglősök Naptára** fontosabb részeit — a naptári és általános részen kívül — a „**Bor- és pincei kezelés**“, a **Vendéglői szakakadémia**, az **Etel-szótár** (magyar, francia és német nyelven), a **Szórakoztató, Hasznostudnivalók** stb. képezik.

Fekete Adolf

hatóságilag engedélyezett színházi, variété,
- női és cigányzenekarok ügynöksége -
Budapest, V., Váci-körút 16.
TELEFON 117-69.
Cigányzenekarok közvetítése bel- és
külföldre, valamint fürdőhelyekre is.
A variété- és cigányzenekarok vezetője
Szalay Schaffner Károly.

Artisták és zenekarok minden szakma-
ban. Tanc- és énekszámok, bármikor
jó szerződéseket kaphatnak. Ajánlatok
a legkisebb Gageval kéretnek.

Erre több kiváló orvos a tanár ajánlata!
1904. ST. LOUIS GRAND PRIX.
Kétféle utazáson kérjen mindenütt Szit-Lukácsfürdő:
KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

KRISTÁLY

Forrás szénssavval telített ásványvíze hasznos
ital étvágyzavaroknál és emésztési
széhezégekénél. A legbiztosabb és legegészségesebb
szőlő és borvíz. — Hatásos szomjioslápító. —
Vidőkre és külföldre továbbított szállás.
Kérjen árjegyzét. — Szén-savtelítési-nélküli töltés
is rendelhető, mely hasonló enyhésége foly-
són pótolja a franciaiz Evian és St. Galmier
vizeket. Szit-Lukácsfürdő Kútvállalat Budán

TELEFON 161-44.

Kávéházi és vendéglői
:: berendezéseket ::
alpacca, chinaezüst árut
:: vesz és elad ::

BRAUN GYULA
Budapest VII., Sip-utca 14.

Borbetegségnél, hordókezelésnél
(és tisztításnál) szükséges eljárásokra
névze teljes ismeretét nyújt a
„Vendéglősök Naptára“, mely a
Fogadó* előfizetőnek kor. 2.50

Pincérek figyelmébe!

Fő- és lizetóincérek, kiknek oldal-zsebléca (papiroszén), vagy (apró- és
ezüstpénz számára) **pincértáskára** van szükségük, a mely-
nek feleke nincs beillesztve, hanem a felsőrés az aljával egy da-
rabból készült, — a legjutányosabb árak mellett — szerezhetik be:

MOLNÁR VILMOS SÉRVKÖTŐGYÁRSÁGNAL,
BUDAPEST, IV., KÁROLY-KÖRÚT 28. (Központi városház).

Képes árjegyzék bérmentve.

Vendéglősök, kocsmárosok és kávesok figyelmébe!

Üveg és porcellán árak nagy választé-
kban, és eredeti gyári áron kaphatók
ifj. **GRÜNWARD MÓR**
üveg- és porcellán nagy raktárában
Bpesti, IV., Ferenc József-rakpart 6.
(a Ferenc József-híd közelében.)

HERRMANN J. L.

cs. és kir. udvari szállító
1819. évben alapított országos szabadalmazott Alpacca-,
China-ezüst- és főmáru-gyárának főraktára:

BUDAPEST, IV. KER., VÁCI-UTCA 8.

(Raktárak: Bécs, Gráz, Prága és Triestben)
legszolidabb kivitelű tárgyakból Szállodák, Vendéglők,
Kávéházak és háztartások részére.